

meise
meer dan gewoon

Beste lezers,

Met enige trots mag ik dit tijdschrift voorstellen met opnieuw een reeks artikels die je zeker zullen boeien: een uitgebreid artikel van Jef De Cuyper naar aanleiding van 50 jaar *volwassenonderwijs in Meise*, een korte bijdrage over het *kaatsen in het interneringskamp Harderwijk* tijdens WO1, de kroniek van het hof *Den Keyser* van de hand van Marc Gillisjans en een *herinneringskroniek* door Annette Stevens (aangebracht door Willy Kerremans). En als afsluiter artikels uit 1912 en 1927 door de oud-burgemeester *Henri Van Dievoet*.

Voor onze **tentoonstelling “Meise herdenkt De Grote Oorlog”** zijn we nog steeds op zoek naar alles over onze gemeente toen: informatie over onze oud-strijders, oude foto's, documenten, voorwerpen,... Eveneens zoeken we mensen die ervaring hebben met het filmen van evenementen en het verwerken van opgenomen **films en video's**.

Tot slot: Berla is eigenlijk het slachtoffer van haar eigen succes geworden. Met de regelmaat van een klok ontvangen we kleine en grote schenkingen, bijvoorbeeld onlangs nog van Edgard Weverberg een schenking van een 20.000-tal doodbrieven en bidprentjes uit onze gemeente.

Wij zijn dus ook dringend op zoek naar mensen om onze **werkgroep archivering** te vervoegen: ben je geïnteresseerd in onze lokale geschiedenis en heb je wat vrije tijd die je op een interessante en nuttige manier wil invullen, dan ben je waarschijnlijk de man/vrouw die we zoeken...

Als je denkt ons te kunnen helpen kan je steeds met onze vereniging contact opnemen via het gekende mailadres: erfgoedberla@live.com

Veel leesplezier,
Jan Verbelen,
voorzitter

Is erfgoed ook iets dat jij belangrijk en waardevol acht? Wil je ons een steuntje in de rug geven?

Wel, kom dan ook als lid bij onze kring en help ons de waardevolle zaken van gisteren door te geven aan allen die na ons komen...

Hoe?

GEWOON LID: stort € 20 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres
of nog beter:

STEUNEND LID: stort € 40 op rekening BE80.7380.4197.7477 met vermelding van jouw email of jouw postadres.

En samen zorgen we dat ons gezamenlijk verleden niet vergeten zal worden.

HET VOLWASSENENONDERWIJS IN MEISE

Het AudioVisueel Centrum 01.11.1967 – 05.08.2008

Jef De Cuyper

Op 1 november 2017 wordt ons AVC (AudioVisueel Centrum Meise en Jette) dat nu Centrum Volwassenen Onderwijs heet (CVO Meise - Jette) 50 jaar.

Ik draag dit artikel op, in de eerste plaats aan de 41.944 enkel getelde studenten, de 210 leerkrachten, de 30 administratieve medewerk(st)ers en de 7 adjuncten van 1967 tot en met 1996 van het Audiovisueel Centrum in Meise. Heel wat hen volgen er nog tot op vandaag les.

De start...

In 1967 vroeg Jos Chabert, toen nog jonge schepen in Meise, wat te doen aan vernieuwend beleid in onze streek.

Hij wou in de plaats van een begrotingsoverschot uit te geven aan straten en riolen, iets cultureels doen: een talenpracticum.

Ik was toen voorzitter van de Jeugdraad in Meise en had over talenpractica studiedagen gevolgd en schoot, na een toevallig gesprek met de schepen, op de trappen van de St.-Martinuskerk, aan het werk.

De gemeente richtte een bevraging in van de bevolking, met een eenvoudige vraag: welke talen zouden jullie nog willen leren.

Hieruit konden we afleiden dat Engels, Frans, Duits, Nederlands, Spaans en Italiaans op het verlanglijstje van de burgers stonden.

Hier begon het: in het "huis Janssens" in het centrum van het dorp Meise...

Ir. Erich Ley en Jos Chabert bij een demonstratie.

Op 1 november 1967 huldigden wij ons talenpracticum in.

Het kwam in een oud herenhuis naast de herberg "Den Beiaard" onder de toren van St.-Martinus te Meise.

Bob Van Bael van de BRT (nu Eén) was van de partij met Echo. De receptie zouden wij niet snel vergeten, want de aankoop werd rijkelijk met wodka-orange beklonken. De 206 ingeschreven inwoners werden samen met de prominenten uitgenodigd.

Jos Chabert zei in z'n toespraak: "Als de mensen andere talen leren zullen ze elkaar beter begrijpen."

In het begin was het de bedoeling het talenpracticum te integreren in de bibliotheek.

Maar al snel bleek dat, om aan de vraag van de burgers te voldoen, er speciale leerkrachten talen nodig waren. De gemeente wierf dan ook voor elke taal een leerkracht aan. Die werkten in cumul, meestal naast een volledige opdracht in een dagschool.

Wie waren de pioniers van ons AVC?

hoofd inrichtende macht: Jules Van Campenhout;
schepenen van onderwijs: Jos Chabert;
voorzitter bestuurscommissie: Jan Vits;
directeur: Jef De Cuyper;
administratie: Marie Jeanne Van Hoeck;
leerkrachten :

Duits van 1967 tot 1970:

Fernand De Ceulaer (+) uit het Nieuw Kwartier;

Engels van 1967 tot 1970:

Elisabeth Devriendt uit het Nieuw Kwartier;

Engels van 1968 tot 1969:

Hugo Bousset, doctorandus K.U.Brussel;

Frans van 1967 tot 1992:

Henri Degraef, uit het St.-Theresiakollege;

Italiaans van 1968 tot 1969:

Irma Noacco (+), autochtone Italiaanse (Brussel);

Nederlands van 1967 tot 1969:

Paul Bautil uit de Hazenboswijk in Meise;

Spaans van 1967 tot 1969:

Miguel Echeverria, autochtone Spanjaard (Gent);

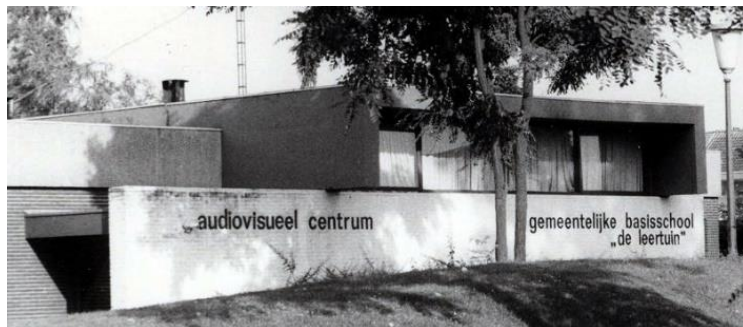
Frans voor kinderen van 1968 (woensdagnamiddag):

Thierry Lause uit Meise.

Van deze beginperiode hebben we spijtig genoeg weinig foto's.

Willy Van den Berghe en het centrum dat naar hem genoemd werd, in opbouw en afgewerkt.

Henri "Rik" Degraef

De vestigingsplaatsen¹

We willen jullie die lijdensweg ook even brengen...

In 1967 startten wij in het "huis Janssens" op de Brusselsesteenweg 50, naast de herberg Den Beiaard. Maar dat werd snel te klein en vanaf 1969 gebruikten we 's avonds 2 lokalen in het Chiroheem in de Krogstraat 7. De gemeentelijke jongensschool volgde ons en installeerde er kleine meubels.

In 1972 was eindelijk het Willy Van den Berghcentrum op de Brusselsesteenweg 65c klaar. Op het plan waren 2 lokalen voorzien voor ons en het talenpracticum. Achteraan was zelfs de bibliotheek voorzien. Door de omstandigheden waren alle lokalen in dubbel gebruik.

¹ De opeenvolgende vestigingsplaatsen van het Audiovisueel Centrum beschreef ik in een video-interview, te bekijken op:

<https://www.youtube.com/watch?v=sXDrsCHBdfw>

Bij de opening van het Willy Van den Berghecentrum: Alfred Van Campenhout, Jef De Cuyper en minister Jos De Saeger.

In 1972 creëerden wij gesplitste klassen-op-afstand in het huidige Cultureel Centrum in Strombeek. Dat was een initiatief van Jos Chabert en schepen Marc Servotte uit Strombeek.

Het hield in dat Meise de hoofdvestiging zou worden voor het volwassenenonderwijs en de muziekschool zou vanuit Strombeek geleid worden. Maar de minister van onderwijs Claes blies de zaak af. Zo creëerden wij een concurrent in een naburige gemeente.

In 1980 bouwde de gemeente er drie klassen en een judozaal bij op de klassen van het Willy Van den Berghecentrum. Ik kreeg er toen een eigen bureau voor het complex.

Het polyvalent gebruik van de lokalen werd toen ingevoerd. Dat hield in dat de lagere school tijdens de dag voorrang had en het AVC 's avonds.

De roddelaars noemden mij toen *"de bezetter van onze lokalen"* (wat ik als een eretitel beschouw), omdat ik steeds door het enorme succes dat we kenden, op zoek was naar leegstaande lokalen.

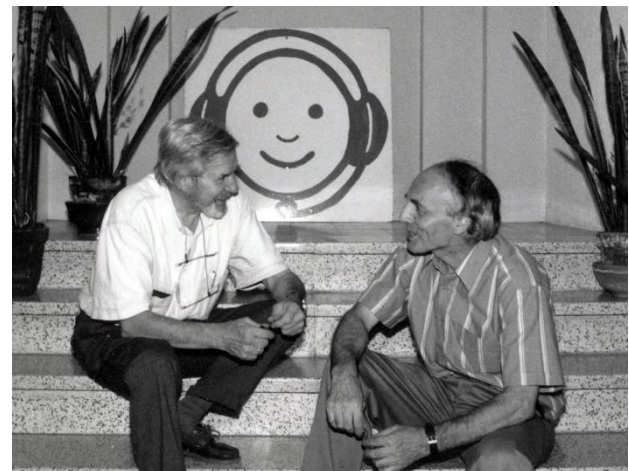
In 1977 nam Cecile Chabert met Marcel Belgrado het initiatief voor dagtaallessen. Zo werd het lokalengebrek nog groter en wij konden de muziekschool rechtover het Willy Van den Berghecentrum tijdens de dag gebruiken. In 1983 volgde hiervoor De Snipper (achter 't Verloren Uurke).

Schepen Catry speelde het in 1987 klaar om door fusie van scholen een afdeling *Huishoudelijk Naaien* binnen te halen in Jette - Esseghem. Schepen en oud-senator Garcia van Jette regelde daar alles. Hij bekwam in 1988 het gebruik van de lokalen 's avonds van het Hoger Rijksinstituut voor Paramedische Beroepen (HRIPB) achter het AZ VUB.

We mochten alle afdelingen daar in november starten. Daarvoor was een bijzonder Koninklijk Besluit nodig, iets wat we via politieke relaties in orde kregen. Schepen Catry kreeg een bewuste morgen telefoon dat de zaak niet doorging. Hij verwittigde mij en na een telefoon van mij naar onze tussenpersoon, volgde reeds het fiat enkele uren later, dit tot grote verbazing van schepen Catry. En op 3 jaar tijd zaten er meer Meisenaars in Jette dan in Meise. Daar waren de lokalen beter. Dat kon ik niet laten gebeuren...

De afspraak met Jette hield in dat Jette voor lokalen en publiciteit zorgde in Brussel.

Maar enkele jaren later kwamen de lokalen in handen van het Gemeenschapsonderwijs. Op grond van een omzendbrief over verhuur van lokalen aan verenigingen (derden) werd een overeenkomst gesloten die een financiële aderlating betekende voor de school en de gemeente. Voor het gebruik van de lokalen op 4 avonden rekenden ze ongeveer 10 miljoen oude Belgische Frank. Jette besloot niet meer tussen te komen. Want de overeenkomst werd afgesloten met het Gemeenschapsonderwijs.

Wolvertem – gebouwen Kindje Jezus.

In 1990 kreeg ik van burgemeester Frans Kerremans de kans om de lokalen van het internaat Kindje Jezus aan het rondpunt in *Wolvertem* te gebruiken. Ik had daar via goede verstandhouding met de directrice mevrouw Leemans kunnen onderhandelen met de plaatselijke zusters (de *Dochters van Maria*). Ik verkreeg later ook van de zusters om in de voorbouw twee computerklassen en het secretariaat te krijgen. De inrichting ervan deden wij zelf met vrijwilligers, vooral leerkrachten Informatica.

Na 23 jaar kregen mijn studenten en de leerkrachten eindelijk waar ze recht op hadden: eigen lokalen. In september 1993 trok de computerafdeling terug naar daar: op de verdieping tussen de kruinen van reusachtige bruine beuken (ondertussen samen met het hele gebouw verdwenen).

Alle andere afdelingen kwamen er ook. Splittingsen van klassen gingen naar Jette. Zo bleef Meise de hoofdvesting, waar alle afdelingen thuis hoorden.

In 1996 kocht de gemeente het gebouw *Sancta Maria*, wat verder in de Stationsstraat 15.

Maar ik ging toen met pensioen, op het ogenblik dat het Audiovisueel Centrum Meise en Jette eindelijk eigen lokalen in eigendom van de gemeente Meise kreeg. Ik liet de school niet in de steek, want ik werd onbezoldigd voorzitter van de

Bestuurscommissie tot 05.08.2008.

Op dat ogenblik veranderde de school van naam en de facto werd de bestuurscommissie opgedoekt.

Het werd CVO Meise en Jette.

Maar dat is een verhaal dat ik anderen laat vertellen.

Eric Gysselinck, marathonkampioen België

Het talenpracticum

Het idee van Jos Chabert begon met een talenpracticum. Ik heb dikwijls tegen de leerkrachten gezegd dat er voor hen een talenpracticum was en dat we dat moesten koesteren.

Schepen Chabert had de voorkeur voor een cassettesysteem van Sony. Maar de firma SBR verkocht iets nieuws. Voor de keuze van de installatie mochten de gemeentesecretaris Van de Boeynants, gemeente-ontvanger Fons Van den Steen en ikzelf naar Melsbroek bij de luchtmacht, waar ze een nieuw talenpracticum demonstreerden.

Daar was de eerste ontmoeting met ir. Ley, de uitvinder van dit compleet talenpracticum.

Erich Ley² was de ingenieur-uitvinder van de zogenaamde verdragingslus en dat patent verkocht hij aan de Belgische firma SBR.

Hij leidde mij persoonlijk op en daaruit ontstond een stevige vriendschapsband.

Ik bezocht hem later in Erlangen (Duitsland) bij een bezoek aan de scholen en universiteit die hetzelfde systeem gebruikten.

² Tijdens de tweede wereldoorlog was hij als ingenieur gedwongen geweest in de vliegtuigindustrie te werken, waar hij het eerste grote transportvliegtuig voor de Luftwaffe ontwierp door delen van twee bestaande vliegtuigen samen te voegen. Aan z'n ene hand was hij zijn duim en wijsvinger kwijt, maar hij manipuleerde alle

De klik was er onmiddellijk: deze installatie beantwoordde volledig aan de principes van geprogrammeerde instructie die ik van prof. De Block (Gent) geleerd had. Dit systeem creëerde veel meer didactische

mogelijkheden voor de studenten en voor de leerkrachten. De keuze was dus snel gemaakt en ik kon Jos Chabert overtuigen dat aan te schaffen.

Op de terugweg deden we een van de stamcafés van de secretaris aan, waar hij ons de volgens hem beste Stella van de streek liet proeven.

Maar wat is er zo speciaal aan het A.A.AC.ZC. – talenpracticum?

1. De kostprijs! Toen het geïnstalleerd werd in het Willy Van den Berghecentrum vertelde men in Meise dat er iets van de waarde van een complete villa, in het hoge lokaal van het Willy Van den Berghecentrum stond.

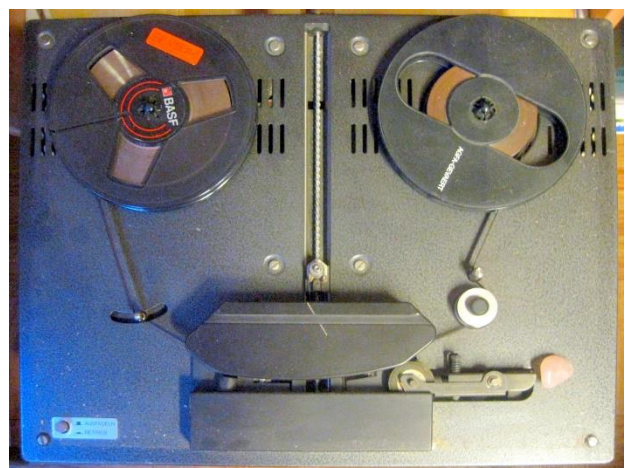
2. De didactische mogelijkheden.

Simpel uitgelegd ging het zo:

- *je hoort een zin in een andere taal;*
- *je zegt dat na en dat wordt opgenomen;*
- *je hoort je eigen stem onmiddellijk terug.*

Dit versterkt de concentratie en geeft aan de student het gevoel dat hij (of zij) het in de hand heeft.

Via uitbreiding van het schema tot herhaling die nodig is om te integreren, werkten wij een uniek didactisch systeem uit!

bandjes en machines op een opmerkelijk vlotte en handige manier. Dat ongelukje was blijkbaar niet te wijten aan de oorlogsomstandigheden, maar omdat hij aan de Franse Riviera iets te enthousiast uit het autoraampje naar dames had zitten zwaaien, waarna de spiegel van een tegenligger hem in het ziekenhuis deed belanden...

Maar één uur les vergde van de leerkracht ook nog een vol uur onbezoldigde voorbereiding. Bij de eerste lessen konden ze dat niet opbrengen. Maar dit was zo sterk overgekomen, dat na de eerste les de studenten eisten de lessen te krijgen zoals bij de demonstratie. Ik heb meer moeite gehad om leerkrachten te overtuigen van de waarde van ons systeem, dan studenten.

Bij de vernieuwing en uitbreiding van het talenpracticum in het Willy Van den Berghecentrum zorgde ik er dan ook voor, dat de voorbereiding (opname) kon gebeuren in aanwezigheid van de studenten.

Door een kronkel in de wetgeving kregen wij ook voor het uur talenpracticum een extra lesuur bij. Dat gebruikten wij om het uur talenpracticum te analyseren en de didactiek te verfijnen. Dat leidde tot ons uniek systeem en verklaart mede het succes van onze taalschool.

Helaas! De firma SBR voerde het talenpracticum af. Wij werden later genoodzaakt om een nieuwe installatie te kopen bij de Duitse firma Körting. Inspecteur Audiovisuele middelen Mertens zorgde ervoor dat we subsidies kregen voor een groter talenpracticum: nu met 63 plaatsen. Ik kreeg toen via hem een publicatie in het Informatieblad van het Onderwijs en mocht de leerkrachten van de Normalscholen in Vlaanderen opleiden voor dit talenpracticum. Dat gebeurde in het Willy Van den Berghecentrum.

Toen we verhuisden naar *Wolvertem* in het internaat Kindje Jezus splitsten wij het talenpracticum in drie.

Bij mijn pensioen zorgde ik ervoor dat via een prijsofferte de firma Divace in Finland ons systeem programmeerde voor de computer. Ik ging daarvoor naar een beurs in de K.U. Leuven, waar de heer Gerlache, die het onderhoud van onze oude installatie verzorgde, aanwezig was. Want de gebruikelijke bandrecorders hadden afgedaan...

We vroegen een offerte voor voldoende PC's met de voorwaarde dat ons eigen didactisch systeem erop zou geprogrammeerd worden. De firma Divace maakte de software, maar die firma werd later overgenomen door de Duitse firma Sanako. Ik heb het helaas nooit zien werken...

Onze audiovisuele methode

We moesten op zoek naar goede handboeken. Die van het dagonderwijs voldeden niet, omdat ze andere talen leerden zoals de moedertaal. Maar in onze moedertaal hebben we reeds het spreken verworven. Voor vreemde talen is dat niet dezelfde situatie.

Betty De Vriendt bracht uit de K.U. Leuven een methode Engels mee, die voor het eerst ook rekening hield met oefenen in het talenpracticum. Dat was "*New concept English*".

Voor de andere talen gingen Rik Degraef en ik tijdens de grote vakantie 1968 op stage in Bergen. Daar hadden ze de *audiovisuele structureel – globale methode*.

Deze internationale methode was gebaseerd op de didactische principes van prof. Guberina van het instituut voor doven en blinden uit Zagreb. De methode werd massaal verspreid door de *Ecole normale supérieure de St.-Cloud Paris*.

Het was een idee van president De Gaulle die via deze methode Frans Quebec (Canada) wou verfransen. Dit is een goed voorbeeld van de soms sturende invloed van de politiek op het onderwijs.

Via de Universiteit van Bergen in het "*Centre de phonétique appliqué*" werd de methode ook voor

andere talen uitgewerkt. Ze werden uitgegeven door de firma Didier Paris, die ook een zetel in Laken had. Daar pikten wij ze op. We waren de enige school in Vlaanderen die deze methode toepaste.

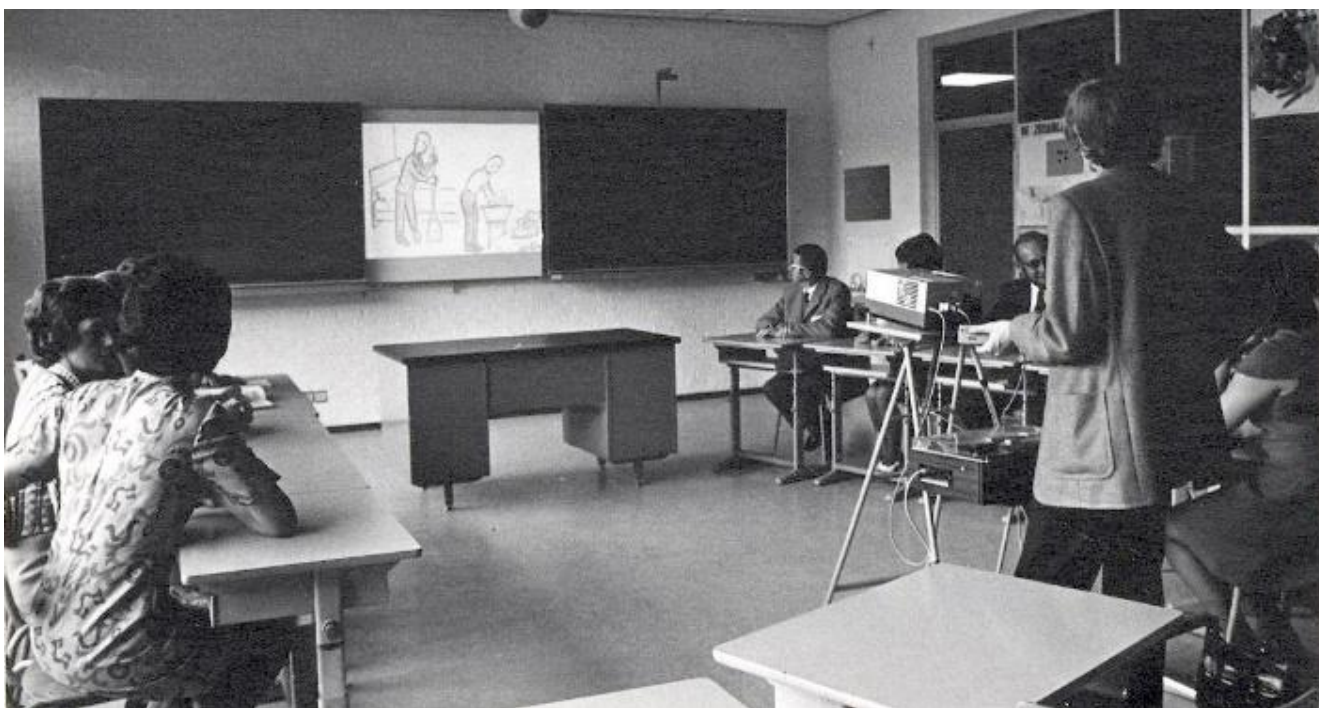
Wij waren snel overtuigd en voor de andere 5 talen startten wij ermee op het 0-niveau (1ste jaar elementaire kennis).

De lessen werden toen gegeven met behulp van een bandrecorder (klank) en diaprojector.

Onze klassen werden toen al met alle audiovisuele voorzieningen uitgerust die er toen reeds bestonden. Wij stonden op dat vlak aan de top.

De lessen bestonden uit scenario's, levensechte conversaties, die begrepen werden via het beeld op het scherm.

Deze werden verder in het talenpracticum ingeoeffend. We onderzochten de resultaten gedurende 15 jaar en ik durf beweren dat wij een uniek systeem uitbouwden voor een combinatie van de audiovisuele methode met het volwaardig talenpracticum dat we ook in de praktijk brachten!³

³ Er bestaat een publicatie hierover en de tekst werd op het internet geplaatst in het Nederlands en het Engels:

<https://jefdecuyper.wordpress.com/>
<https://www.tumblr.com/blog/aacc-laboratory>

De audiovisuele klassen: naast de oefeningen met de bandrecorders gebruikten we diaprojecties, video's, groepsgesprekken, telefoonoefeningen, winkelbezoeken, scrabble, enz...

De lessen om met computers te leren omgaan.

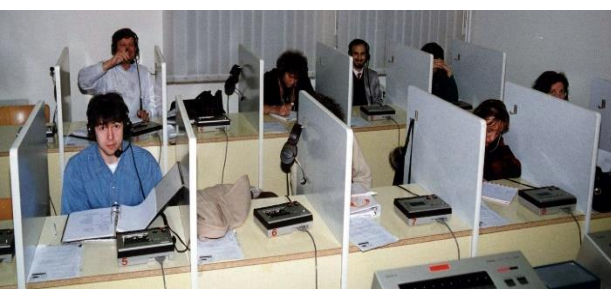

Stilaan evolueerden we van avondschool naar een centrum waar 's morgens, 's namiddags en 's avonds les werd gegeven.

Ons korps dwong via een arrest bij de Raad van State (*het arrest Van Herrewege - Van Dooren*) ook een volwaardig statuut af in plaats van cumulregelingen. De gemeente sloot zich via een eigen advocaat schoorvoetend bij onze eis aan.

De eerste voltijdse leerkrachten waren Karel Aerts (*Westrode*) en Nicole Coremans (*Meise*).

Vanaf 1991 maakten wij deel uit van de Vlaamse Onderwijsraad, waar we de afdeling Sociale Promotie voor het Gemeentelijk Onderwijsnet vertegenwoordigden. We zetelden ook in de Onderwijscommissie van de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel.

Het programma

Wij startten in 1967 met 6 talen, gekozen door de bevolking via een gemeentelijke enquête: Duits, Engels, Frans, Italiaans, Nederlands en Spaans.

In 1970 werden ze geherklasseerd en opgesplitst in 3 niveaus: elementair, praktisch, gevorderd.

Het was mijn ambitie om er een gespecialiseerd talencentrum voor anderstaligen van te maken, waarin men alle Europese talen zou leren spreken. Ik nam daarvoor zelfs contact met het talencentrum van de Europese instellingen.

In 1987 kwam er *Huishoudelijk Naaien* bij. Om wille van de kans om lokalen bij te krijgen sloot ik mij daarbij aan. Want onze hoofdpoddracht bleef: talen aan anderstaligen!

In 1989 opteerden wij voor uitbreiding van de talen naar alle Europese talen. Er kwam Grieks en Portugees bij. Deens mislukte.

Toen konden wij ook met Informatica starten. Opnieuw had ik daar toch enige moeite mee. Maar ik troostte mij met de gedachte dat we dat ook als een taal (enkel geschreven) konden beschouwen.

In 1994 was er in Poitiers een Internationaal Congres van de Audiovisuele Structureel Globale methode, waaraan we deelnamen.

In 1996 kreeg Luc Ooms de gelegenheid om de school flink uit te breiden. Hij richtte Arabisch en Pools in. Hij startte ook met halfjaarlijkse opleidingen Informatica. De modulaire opleidingen (3 lessen per week gedurende een half schooljaar) brachten een grote toevloed van studenten op gang. In 2006 startte men zelfs met Chinees.

Spijtig genoeg werd de A.V.S.G. – methode niet meer uitgegeven. De leerkrachten bleven ze nog jaren trouw, door met fotokopies te werken. In de afdeling Italiaans en Spaans werd de methode omgevormd met behulp van powerpoint: klank en beeld.

Persoonlijk vind ik het bijzonder erg, dat op het ogenblik dat de mogelijkheden voor presentatie van de lessen via de PC ongezien werden, de firma die de A.V.S.G. – methode leverde stopte. En er kwam helaas geen alternatief...

ALLEMAND ESPAGNOL GREC ITALIEN
 PORTUGAAL INFORMATIQUE FRANCES
 INGLESE ESPANOL ALLEMAN NEERLANDS
 GRIEKS ITALIENS PORTUGUES
 INFORMATICA FRENCH ENGLISH
 PORTUGUESE DUTCH GERMAN SPANISH
 ITALIAN GREEK ITALIAN PROCESSING
 FRENCH DEUTSCH ENGLISCH SPANISCH
 ITALIENSCH DEUTSCH GRIECHISCH
 NIEDERLANDSCH PORTUGIESESCH
 INGLESE INFORMATIK FRANSESE
 TEDESCO GRECO OLANDESE SPAGNOLO
 ITALIANO PORTOGHESE INFORMATICA
ARABISCH RUSSISCH FRANS
ENGELS SPAANS GRIEKS
NEDERLANDS ITALIAANS
PORTUGEES DUTS
INFORMATICA BUROTICA
 NEERLANDS ITALIANO ALEMÃO
 INGLÉS FRANCÉS GREGO ITALIANO
 PORTUGUÉS GRIEGO INFORMATICA
 FRANCAIS NEERLANDAIS ANGLAIS
 ALLEMAND ESPAGNOL GREC
 PORTUGAIS INFORMATIQUE

25

STUDIEGIDS 1992 - 1993

AUDIOVISUEEL CENTRUM MEISE en JETTE

GEMEENTELIJKE LEERGANGEN • MEISE • JETTE

DEUTSCH ENGLISH FRANZOESISCH
 GRIECHISCH ITALIENISCH
 NIEDERLAENDISCH PORTUGIESESCH
 SPANISCH *GERMAN
ENGLISH *FRENCH
 GREEK ITALIAN DUTCH
 PORTUGUESE SPANISH **
 ALLEMANçais FRANÇAIS
 NEERLANDAIS ITALIENS ESPAGNOL
 **TERMANIKA GALIKA AGGLIKA
EAHNKA ITALIKA OLLANDIKA
 PORTOGALIKA ISPANIKA ** TEDESCO
 INGLESE FRANCSE GRECO ITALIANO
 OLANDESE PORTOGHESE SPAGNOLO **
 DUTS ENGELS FRANS GRIEKS
 ITALIAANS NEDERLANDS PORTUGEES
 SPAANS * INFORMATICA * HUISSH.
 NAAIEN ** ALEMÃO INGLÉS FRANCÉS
 GREGO ITALIANO NEERLANDÉS
 PORTUGUÉS ESPANHOL ** ALEMÁN
 INGLÉS FRANCÉS GRIEGO ITALIANO
 NEERLANDÉS PORTUGUÉS ESPAÑOL

STUDIEGIDS 1993 - 1994

AUDIOVISUEEL CENTRUM MEISE en JETTE (02) 269.55.46

GEMEENTELIJKE LEERGANGEN • MEISE • JETTE

DEUTSCH ENGLISH FRANZOESISCH GRIECHISCH ITALIENISCH NIEDERLAENDISCH PORTUGIESESCH SPANISCH

GERMAN ENGLISH FRENCH GREEK ITALIAN DUTCH PORTUGUESE SPANISH

ALLEMAND ANGLAIS FRANCAIS GREC ITALIEN NEERLANDAIS PORTUGAIS ESPAGNOL

ALEMÁN INGLÉS FRANCÉS GRIEGO ITALIANO NEERLANDÉS PORTUGUÉS ESPAÑOL

TEL: 02/269.55.46
 FAX: 02/269.79.76
 MEISE en JETTE

AUDIOVISUEEL CENTRUM

GERMAN ENGLISH FRENCH GREEK ITALIAN DUTCH PORTUGUESE SPANISH

TERMANIKA TAAIKA ANTAIKA
EAHNKA
 ITAIKA OAAANSIKA HOIHOAIKA IETAIKA

TEDESCO INGLESE FRANCSE GRECO
ITALIANO
 OLANDESE PORTOGHESE SPAGNOLO

ALMÃO INGLÉS FRANCÉS GRIEGO ITALIANO NEERLANDÉS PORTUGUÉS
PORTUGUES
 ESPANHOL

DUTS FRANS ENGELS SPAANS GRIEKS ITALIAANS PORTUGEES
NEDERLANDS
 INFORMATICA

HUISSH. NAAIEN EXTRA INITIATIEVEN

PROGRAMMEREN BUROTICA

VOOR VOLWASSENEN ONDERWIJS

STUDIEGIDS 1994 1995

BLADKLIPJE

MEISE

UW TALENKENNIS ONZE ZORG

AUDIOVISUEEL CENTRUM

BRUSSELSSESTEENWEG 66C
 1860 MEISE - TEL 02/269.55.46

DAG- EN AVONDTALLESSEN
 NEDERLANDS-ITALIAANS-SPAANS
 ENGELS-FRANS-DUTS

audio-visueel centrum 59.55.46

brusselsesteenweg 50
 1860 meise

nederlands voor Fransatigen
 frans
 engels
 duits
 spaans
 italiaans
 ev. russisch

kunt u leren volgens de modernste en meest efficiënte methode audio-visuele methode en taallaboratorium ley met voor iedere leerling een eigen bandopnamer

de twee pilars van het moderne taalonderricht :

- audio-visuele methode aangenaam oefenen eerst spreken en daarna schrijven
- taallaboratorium s.b.r. systeem ley aangenaam oefenen een stap vooruit tegenover het klassiek taallab

DEUTSCH ENGLISH FRANZOESISCH GRIECHISCH ITALIENISCH NIEDERLAENDISCH PORTUGIESESCH SPANISCH

GERMAN ENGLISH FRENCH GREEK ITALIAN DUTCH PORTUGUESE SPANISH

ALLEMAND ANGLAIS FRANCAIS GREC ITALIEN NEERLANDAIS PORTUGAIS ESPAGNOL

ALEMÁN INGLÉS FRANCÉS GRIEGO ITALIANO NEERLANDÉS PORTUGUÉS ESPAÑOL

TEL: 02/269.55.46
 FAX: 02/269.79.76
 MEISE en JETTE

AUDIOVISUEEL CENTRUM

TERMANIKA TAAIKA ANTAIKA
EAHNKA
 ITAIKA OAAANSIKA HOIHOAIKA IETAIKA

TEDESCO INGLESE FRANCSE GRECO
ITALIANO
 OLANDESE PORTOGHESE SPAGNOLO

ALMÃO INGLÉS FRANCÉS GRIEGO ITALIANO NEERLANDÉS PORTUGUÉS
PORTUGUES
 ESPANHOL

DUTS FRANS ENGELS SPAANS GRIEKS ITALIAANS PORTUGEES
NEDERLANDS
 INFORMATICA

HUISSH. NAAIEN EXTRA INITIATIEVEN

PROGRAMMEREN BUROTICA

VOOR VOLWASSENEN ONDERWIJS

STUDIEGIDS 1994 1995

DEUTSCH ENGLISH FRANZOESISCH GRIECHISCH ITALIENISCH NIEDERLAENDISCH PORTUGIESESCH SPANISCH

GERMAN ENGLISH FRENCH GREEK ITALIAN DUTCH PORTUGUESE SPANISH

ALLEMAND ANGLAIS FRANCAIS GREC ITALIEN NEERLANDAIS PORTUGAIS ESPAGNOL

ALEMÁN INGLÉS FRANCÉS GRIEGO ITALIANO NEERLANDÉS PORTUGUÉS ESPAÑOL

TEL: 02/269.55.46
 FAX: 02/269.79.76
 MEISE en JETTE

AUDIOVISUEEL CENTRUM

TERMANIKA TAAIKA ANTAIKA
EAHNKA
 ITAIKA OAAANSIKA HOIHOAIKA IETAIKA

TEDESCO INGLESE FRANCSE GRECO
ITALIANO
 OLANDESE PORTOGHESE SPAGNOLO

ALMÃO INGLÉS FRANCÉS GRIEGO ITALIANO NEERLANDÉS PORTUGUÉS
PORTUGUES
 ESPANHOL

DUTS FRANS ENGELS SPAANS GRIEKS ITALIAANS PORTUGEES
NEDERLANDS
 INFORMATICA

HUISSH. NAAIEN EXTRA INITIATIEVEN

PROGRAMMEREN BUROTICA

VOOR VOLWASSENEN ONDERWIJS

STUDIEGIDS 1996 1997

AUDIOVISUEEL CENTRUM

VOOR VOLWASSENEN ONDERWIJS

DUTS FRANS ENGELS SPAANS GRIEKS ITALIAANS PORTUGUES
NEDERLANDS
 INFORMATICA

HUISSH. NAAIEN EXTRA INITIATIEVEN

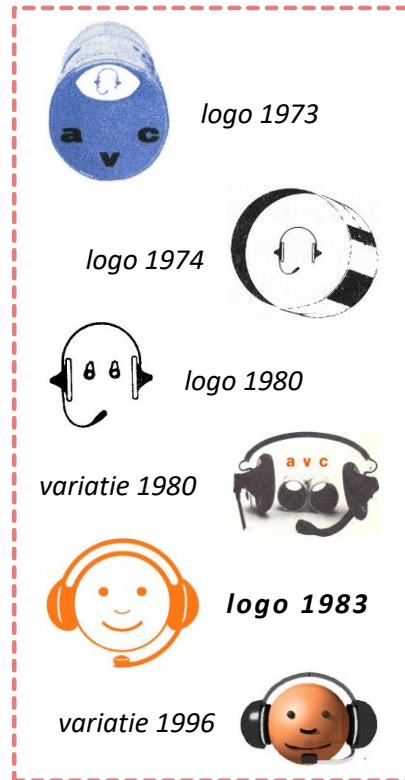
Het bestuur

De politiek speelde een grote rol in de ontwikkeling van de school.⁴

De burgemeester is *hoofd* van de inrichtende macht. De *bevoegdheid* wordt uitgeoefend door de schepenen van onderwijs. Maar de gemeenteraad is de *inrichtende macht*. Dat is zo omdat het een gemeenteschool is.

Samen met Sint-Genesius-Rode hadden wij 15% van het gemeentelijk- en stadsonderwijs in Vlaanderen en wij waren toen het grootste net voor Sociale Promotie.

Voor de materiële zaken en de benoemingen waren wij afhankelijk van de politieke meerderheid. Maar didactisch-pedagogisch beslisten wij zelf.

Bovendien was er de Bestuurscommissie, die over alle beslissingen van de gemeente advies moest uitbrengen. Gelukkig maar! Want een onafhankelijk orgaan bleek het steunpunt bij uitstek en de motor van het geheel. De enige keer dat we op restaurant samenzaten was bij m'n pensionering. Deze mensen hun inzet was onbezoldigd!

Kort voor de aankoop door de gemeente van het gebouw Sancta Maria had ik de gelegenheid om op pensioen te gaan. Luc Ooms (de zoon van *meester Ooms*) werd er directeur tot 2006. Toen volgde Ria Cauchie hem op.

Ik werd voorzitter van de Bestuurscommissie, een onbezoldigd mandaat tot 05.08.2008, wanneer de bestuurscommissie de facto door de naamsverandering van *Audiovisueel Centrum* naar *CVO Meise + Jette* opgedoekt werd.⁵

links: mevr. en dr. Durant, Maria Vertessen, Linda en Jef De Cuyper, Herman Stijlemans; rechts: mevr. en Luc Ooms, Marcel Belgrado, An Hoorelbek en Michel Moens.

⁴ Toen ik onderwijzer werd in Meise, had ik stemmen nodig van de oppositie om benoemd te worden. Ik bezocht iedereen en op 21 september 1960 kon ik beginnen in de Gemeentelijke Jongensschool.

In 1967 vroeg Jos Chabert mij om het talenpracticum te leiden. Hij had echter geen meerderheid in de Gemeenteraad, want er was een "afvallige". Ik bezocht die en de leden van de oppositie. Jeanne Streulens, Simon Février en Pierre De Smedt stemden voor mij, de afvallige stemde tegen en de anderen van de meerderheid volgden Jos Chabert. Er zou nog iemand van de meerderheid tegen

gestemd hebben. Er is dus niets nieuws onder de politieke zon...

⁵ Toen Jos Chabert (° Etterbeek 16.03.1933 + Brussel 09.04.2014) overleed, deed ik aan het gemeentebestuur (boven de partijgrenzen heen) een voorstel om de naam van het CVO te wijzigen in "*CVO Jos Chabert Meise en Jette*". Ik kreeg echter van nergens steun hiervoor en zelfs geen antwoord vanuit de gemeente! Misschien is het nu, naar aanleiding van de 50ste verjaardag van de school, het ogenblik om op die vraag in te gaan...

Bestond het volwassenenonderwijs in Meise al langer? Ja! Mijn grootvader Johannes Franciscus De Cuyper richtte reeds lessen en voordrachten voor landbouwers in. Dat gebeurde in "Estaminet De Cuyper" in de Boechtstraat (in nr. 11, later 21, nu 27 tot en met 33). Hij kreeg daarvoor het ereteken van de landbouw tweede klas. De foto die we hiervan terugvonden dateert uit 1927.

De bijscholing

Vanaf de start van onze school waren wij genoodzaakt zelf bijscholing te geven. Want aanvankelijk waren er geen opleidingen, tenzij sporadisch, over het talenpracticum.

De keuze van de audiovisuele methode was zodanig baanbrekend, dat we zelf onze interne service-trainingen moesten uitwerken.

In Bergen was er wel de jaarlijkse stage, waar ik de leerkrachten op kosten van de school poogde naartoe te krijgen. Maar dat was in de maand juli: vakantiemaand, dus...

De in-service-training gebeurde door mij op regelmatige basis, volgens de noodwendigheden. Nieuwe leerkrachten kregen opleiding en alles werd op overhead-slides met projector uitgewerkt. De Powerpoint en beamer bestonden toen nog niet...

In 1969 richtte het Instituut voor multi-media-vorming van inspecteur Mertens vier stages in.

Ik nam deel en verwerkte wat ik er leerde in de bijscholingen. Dat was de start voor eigen bijscholing op een gestructureerde manier.

In mei 1984 vestigden wij de aandacht op een artikel over "Luistervaardigheid in het vreemdetalenonderwijs".⁶ In die periode werd ons onderzoek naar de leerresultaten in het

talenpracticum sterk opgevoerd en de in-service training van de leerkrachten verder op punt gezet. Studenten Germaanse filologie van de V.U.B. kwamen bij ons modellessen volgen.

Voor Duits kwam professor Klein, de auteur van "In Bonn" ons bijscholen.

De groep Frans zette een samenwerking op met de NATO, waarbij mevrouw Cortillon uitleg verschaftte over "Archipel".

Wij trokken ook naar Aalst voor een studiedag over het didactisch gebruik van de computer.

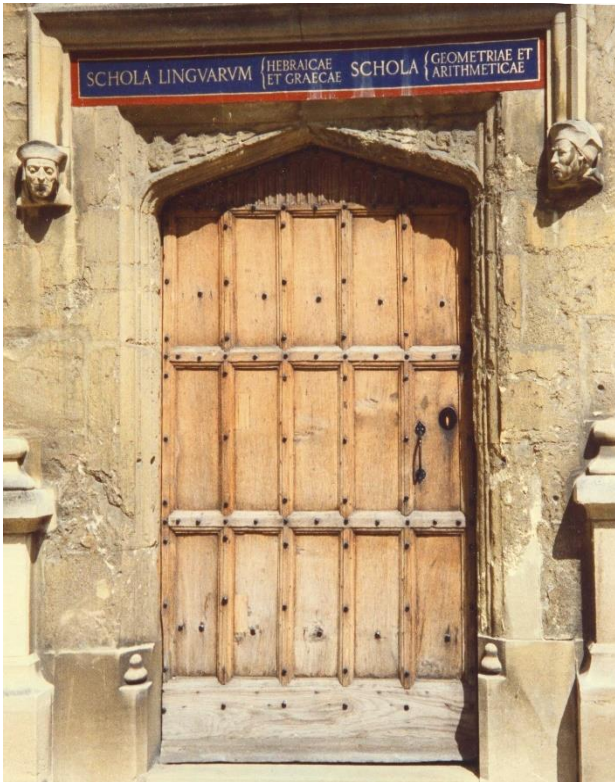
Met de inspecteur audiovisuele media Mertens trachtten wij een uitwisseling van oefeningen voor het talenpracticum tot stand te brengen. Deze afspraak kwam er na een studiedag, die ik zelf gaf, voor de Rijksnormaalscholen. Maar dat moest toen nog via briefwisseling. Had dat vandaag geweest zou dat vlotter gegaan hebben via e-mail.

Op 26.2.1978 stichtten wij ons C.L. (Collegium Linguarum). De idee was gegroeid toen wij zoals naar jaarlijkse gewoonte, tijdens de maand augustus 1977 de stage voor taalleerkrachten van de universiteit van Leuven bezochten.

De taakverdeling van het trio werd: avsg: Rik Degraef, avsg hogere klassen: Raymond Van Herwege en talenpracticum: Jef De Cuyper.

Wij zouden op een meer georganiseerde wijze aan permanente recyclage doen.

⁶ Ministerie van Onderwijs, jrg. XIX, nr.4, april 1984

De toegang tot het Schola Linguarum in Oxford.

In oktober 1978 kreeg ik de kans om via inspecteur audiovisuele middelen Mertens een artikel te publiceren in het informatieblad van het ministerie van onderwijs met als titel: *“Talenonderwijs in een practicum met programmeermogelijkheden”*. Ik publiceerde ook in *Romaneske* (het tijdschrift van de Romanisten van de K.U. Leuven) een bundel over Audiovisueel Talenonderwijs.

Ons talenpracticum werd toen als voorbeeld gesteld voor alle scholen in Vlaanderen.

In de provinciale school in Anderlecht (COOVI) werd een werkgroep audiovisuele middelen opgestart, die de opdracht kreeg om een studie te maken over de audiovisuele middelen. Ik werd er uitgenodigd als expert om mijn inbreng te doen.

Toen in 1988 Noël Catry schepen was legde ik hem een bestelbon voor om een studiedag over *Kwaliteitsrevolutie* bij te wonen. Dat kostte veel geld. Maar tot mijn verbazing keurde hij dat goed (*toen hij de rekening kreeg klonk het heel anders!*).

Daar kreeg ik, via Tom Peters, Amerikaanse auteur van verschillende gereputeerde managementboeken, de bevestiging dat mijn werkwijze vooruitstrevend was.

Ik paste dit consequent van 1988 tot 1996 toe, en paste deze theorie ook aan voor het onderwijs via een thesis Management in de drie netten. Ondertussen heb ik ze ook verwerkt voor de zorgsector.

Toen ik op pensioen ging heb ik gepoogd om via een website de navorming toch verder te zetten ⁷ en regelmatig gaf ik advies via mijn opvolger.

De talenbeurzen

Sedert de start van de talenbeurzen van Jean Pierre Gaillez in 1982 zorgden wij voor de Vlaamse aanwezigheid.

Op de Talenbeurs dd. 05.03.1983 waren we er weer bij en deze keer reeds met een PC. De vijftig leerkrachten (toen alleen talen) konden er *“The Control Data Language Instruction System”* en *“B.B.C.”* op een computerterminal komen oefenen.

Wij waren het uiteraard aan onze reputatie verplicht de allernieuwste en vooral de betere didactische systemen in te lijven en te activeren...

Deze Waalse gedreven leerkracht voerde het audiovisueel taalonderwijs aan anderstaligen en het Europese spectrum van talen net als wij, hoog in het vaandel. We hebben mekaar daar dan ook snel gevonden.

De eerste keer was de beurs in het Paleis voor Schone Kunsten.

Koningin Fabiola bezocht er onze stand. Enkele jaren later was koning Boudewijn onze eregast. ⁸

Wij werden zeer snel opgemerkt als dynamische ploeg in de beurs.

Geen enkele bezoeker kwam voorbij onze stand zonder dat hij onze circulaire mee had.

Wij gaven ook demonstraties van onze didactische pijlers en meerwaarde: het A.A.C.C. (beter A.A.AC.ZC.) talenpracticum en de AVSG – methode.

Onze leerkrachten droegen een oranje shirt met AVC Meise. Hiermee heb ik mijn meeste marathons gelopen. Onze zaalvoetbalploeg was er ook mee uitgerust.

⁷ Cfr. <http://www.avc-jos-chabert-cl.jouwweb.nl>

⁸ cfr foto op <http://be.msnusers.com/Torenroepthaan>

Deelname aan de talenbeurzen, deels ook omdat wij de enigen waren die het talenpracticum op een volwaardige manier gebruikten. Ondermeer tijdens de talenbeurs van 1982 te Brussel, waar we trouwens als enige Nederlandstalige school aan deelnamen, kregen we zelfs koninklijk bezoek.

De bijschoolse activiteiten

De Jules Van Campenhoutprijs en de Maurits Naessensprijs.

In 1980 kwam Boudewijn Van De Voorde (+) met het originele idee aandragen om een poëzieprijs uit te schrijven.

Ik was daar snel voor gewonnen. Want een culturele kroon op ons werk zou niet misstaan. Ons talenonderwijs was sterk functioneel en de culturele componenten kwamen vaak op de tweede plaats.

De prijs werd gefinancierd door de gemeente en genoemd naar de toen juist overleden burgemeester Jules Van Campenhout. Die was als enige politicus elk jaar stipt aanwezig op onze nieuwjaarsreceptie.

De uitreiking van de poëzieprijs werd omkaderd door een poëzieavond in 7 talen en ging door de vrijdagavond die het kortst bij 21 maart (het begin van de lente) viel.

Zeer snel werd er als toemaatje een kunsttentoonstelling aan toegevoegd die uitmondde in een tweede prijs, nu voor plastische kunst.

Bij de start van een nieuwe Kunstkring trad Maurits Naessens toe tot de jury. Hij overleed later en de weduwe stond mij toe om onze prijs naar haar overleden man te noemen.

Die werd gefinancierd door de bank Parisbas en het daaraan verbonden Mercatorfonds. Op korte tijd bouwden wij daar ook een stevige reputatie uit. We werkten met een internationaal gereputeerde jury. Wij richtten die in van 1981 tot en met 1994.

Alle evenementen werden gefotografeerd door onze huisfotograaf Luc Thielemans. Ze werden ook door Jan Van den Broeck uit Wemmel gefilmd. Zo beschikken wij over een stevig beeldarsenaal uit de tijd dat dit niet zo evident was. Foto- en filmtoestellen waren nog het voorrecht van enkelen.

In 1986 installeerden wij in samenwerking met de toneelkring *Kris Kras* een klein auditorium "Het Spinet" op het podium van de sporthal.

In 1998 werden de prijzen overgenomen door de Cultuurraad en geplaatst in de *Prijzen van Meise*.

De prijzen die tot dan toe nauw verbonden waren aan onze school kregen van toen af een plaatselijke jury.

Ze werden later ook van onze school losgekoppeld en onlangs wegens besparingen afgevoerd.

Jammer!

In 1983 liet de West-Vlaamse dichter Gery Florizoone zich door ons initiatief inspireren en creëerde hij het sonnet "AVC Meise – podium 1984" dat wij bij ons 25 jarig bestaan vertaalden naar de Europese talen.

Het werd als rode draad gebracht begeleid door ballet tijdens de academische zitting in het kasteel van Boechout.

AVC MEISE – podium '84

De tafel bloeit
een witte hand, een freesia.
De avond loopt verlicht
in kringen willekeurig rond.

Met grote ogen, de mime groeit.

Een kind is ballerina.

Een woord heeft geen gewicht.

Bedacht van mond tot mond

de geur van paarse wijn.

En vreemd de taal, bedoelen

Van ieders samenzijn alleen.

Na applaus uit stramme stoelen,

een glimlach steekt zijn bloem

in het knoopsgat van de nacht.

Gery Florizoone.

Schepen Catry en Gery Florizoone.

De jury van de Jules Van Campenhoutprijs: v.l.n.r.:

Frank De Crits,

Willie Verheghe,

Jef De Cuyper,

Hugo Bousset,

Marcel Wauters en

Albert Bontridder.

De kunstkring

Naast de inrichting van de prijzen verenigden de kunstenaars van Meise zich onder impuls van Jan Wellens, die toen ambtenaar cultuur in Meise was, in de Kunstkring.

Die is ondertussen ook spijtig genoeg opgedoekt!

Vieringen

Het 10- en 25-jarig bestaan van het AVC werd telkens uitgebreid gevierd, getuige de keuze uit de vele foto's die hier nog van overbleven...

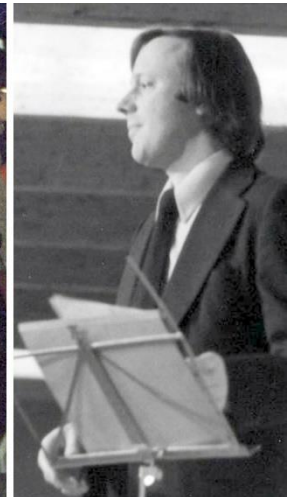
AVC 10 – optreden Johan Verminnen.

AVC 10 – Jules Van Campenhout.

AVC 10 – Henri Degraef.

AVC 10 – Raymond Van Herrewege.

AVC 10 – v.l.n.r.: Maurice Bresseel, Marcel Belgrado, Cécile Chabert-Boon, Armand Van Vuchelen, Xavier Olbrechts en Marcel Baudewijns.

AVC 10 – v.l.n.r.: Guy Bockstal, Geneviève Stevens en Marie Louise Lammens.

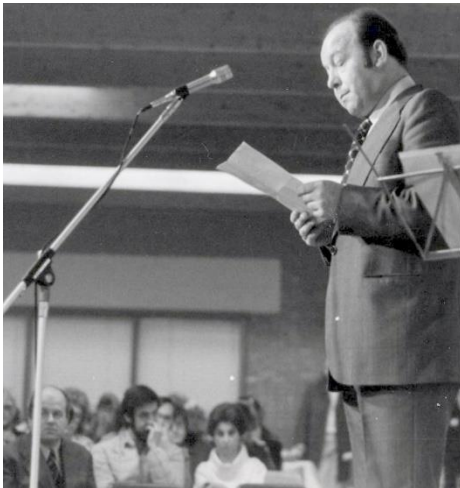
AVC 10 – v.l.n.r.: Jef Van Belle, Marcel Belgrado en Guy Bockstal.

AVC 10 – Jef De Cuyper.

AVC 10: v.l.n.r.: Armand Van Vuchelen, Marcel Belgrado en Marcel Baudewijns.

AVC 10 – Xavier Olbrechts.

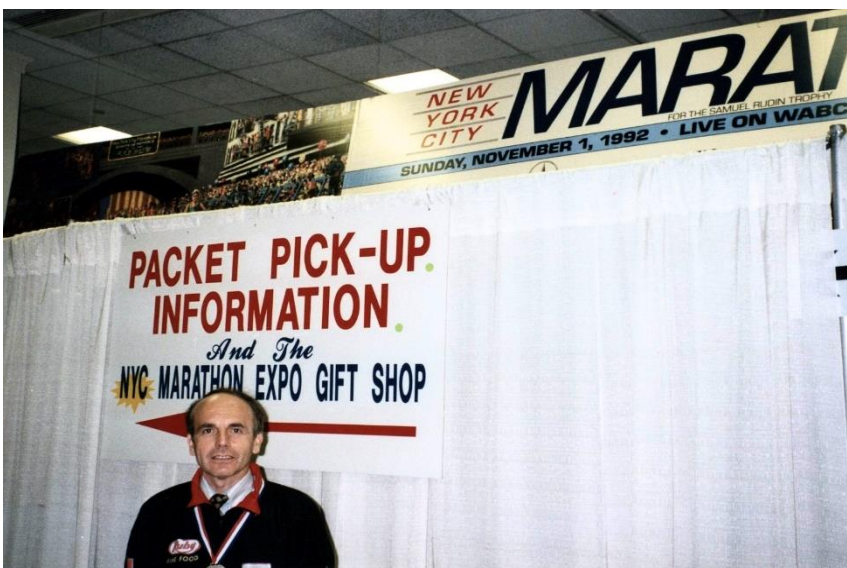

AVC 10 – Armand Van Vuchelen en Luc Ooms.

AVC 10 – Cécile Chabert-Boon en Herman Van Schoonbeek.

Ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan werden de Jules Van Campenhoutprijs en de Maurits Naessensprijs in het kasteel van Boechout in de plantentuin uitgereikt

Er werd toen in 1992 ook een speciale actie ten bate van een ontwikkelingsproject van Artsen Zonder Grenzen in Tibet georganiseerd: we liepen de marathon van New-York mee en dat bracht een sponsoring van liefst BEF 124.600 in het laatje...

AVC 25 – v.l.n.r.: Frans Kerremans, Henri Degraef, Jef De Cuyper en Robert Garcia.

AVC 25 – links de zitting in het kasteel van Boechout en rechts Jef De Cuyper met prof. Beheydt.

De staf van
het AVC
in 1985.

Tenslotte...

Het Audiovisueel Centrum tot 05.08.2008: toen het ministerie van onderwijs besloot om alle scholen voor volwassenenonderwijs een eigen logo en gemeenschappelijke naam te geven, kwam er op de gevel een lichtbak CVO. Men had toen beter avCVO (AudioVisueel Centrum - VolwassenOnderwijs) gecombineerd. Ik trachtte het logboek dat ik over het AVC in 1992 uitbracht volgens hetzelfde concept verder uit te werken tot 2008, maar slaagde er niet meer in die bijkomende gegevens te pakken te krijgen... Misschien iets om door iemand anders verder uit te werken?

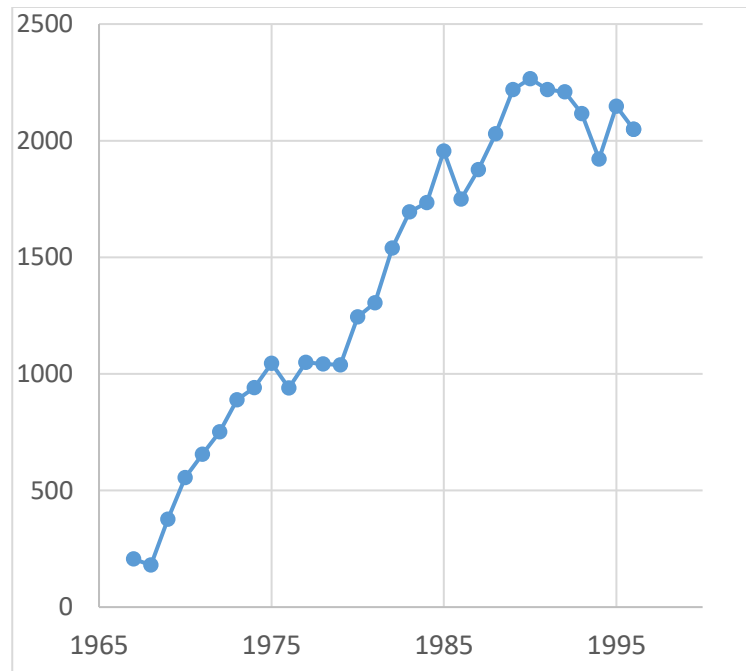
Bronnen

Naast de hoger aangehaalde verwijzingen:

- Web: <http://www.jefldc.webs.com>
<https://jefdecuyper.wordpress.com/>
<https://www.tumblr.com/blog/aacc-laboratory>
- Blogs: Seniorennet: <http://www.avc-jos-chabert-cl/jouwweb.nl>
<http://blog.seniorennet.be/cl>
- Foto's: <http://fotoalbum.seniorennet.be/JefDC/avclmeise>
- Meerkeuzevragen: AVC Jos Chabert cl Meise: <http://www.surveymonkey.com/s/R57Z68R>
- Film: AVC: <https://www.youtube.com/watch?v=sXDrscHBdfw>

De studenten

	FICHES	ENKEL GETELDE
1967	206	206
1968	185	180
1969	393	377
1970	607	555
1971	727	655
1972	830	752
1973	996	889
1974	1055	941
1975	1161	1045
1976	1050	939
1977	1156	1049
1978	1148	1043
1979	1191	1038
1980	1374	1244
1981	1475	1305
1982	1697	1539
1983	1895	1695
1984	1936	1735
1985	2153	1956
1986	1908	1749
1987	2031	1876
1988	2248	2029
1989	2480	2219
1990	2452	2266
1991	2391	2219
1992	2371	2210
1993	2254	2116
1994	2213	1921
1995	2298	2147
1996	2273	2049
1996	2273	2049
		41.944

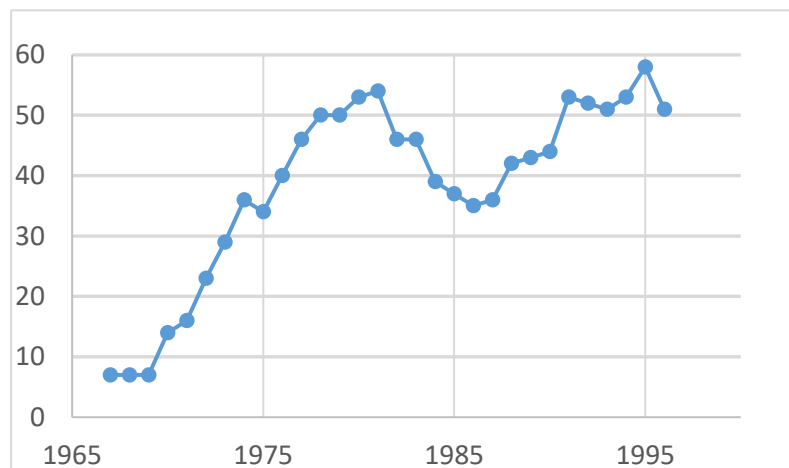

	AVOND	DAG	MEISE	JETTE
1986	1569	462	2014	17
1987	1807	441	1880	368
1988	2003	471	1881	593
1989	1977	475	1497	955
1990	1923	468	1356	1037
1991	1906	465	1311	1060
1992	1726	528	1318	936
1993	1733	480	1304	909
1994	1797	501	1335	963
1995	1775	498	1380	893
1996	1775	498	1380	893

(De gegevens van na 1996 werden mij jammer genoeg niet bezorgd)

De leerkrachten

1967	7	1977	46	1987	36
1968	7	1978	50	1988	42
1969	7	1979	50	1989	43
1970	14	1980	53	1990	44
1971	16	1981	54	1991	53
1972	23	1982	46	1992	52
1973	29	1983	46	1993	51
1974	36	1984	39	1994	53
1975	34	1985	37	1995	58
1976	40	1986	35	1996	51

De schommelingen bij de leerkrachten werden door de meegetelde interimarissen veroorzaakt. Er was ook veel verloop omdat leerkrachten 's avonds niet zo graag werkten, naast nogal wat interimarissen die met al dan niet onvolledige opdrachten belast waren. Hun statuut speelde aanvankelijk ook een grote rol in hun beslissing om hun carrière in Meise voort te zetten.

LEERKRACHT	van	tot	vak 1	vak 2
Aerts Christiane	1972	1983	Engels	
Aerts Karel	1977	2014	Engels	Nederlands
Aerts Yasmine	1979	1982		
Baert John	1974	1986	Spaans	
Baeten Godelieve	1987	1987		
Barré Antoon	1991	1992		
Bautil Paul	1967	1969	Nederlands	
Becquet Elise	1972	1977	Frans	
Beel Denis	1974	1976		
Bellemans Hilde	1992	1992		
Bernaer Jeannine	1981	1981	Engels	
Bettesone Godelieve	1976	1978	Engels	
Blondeel Elza)	1982	1984		
Bockstal Guy +	1970	1996	Frans	
Bollaerts Freddy	1980	1982		
Borgers Yvan	1977	1977		
Bossuyt Martine	1977	1977		
Bousset Hugo	1968	1969	Engels	
Bracke Jeannie	1992	1995		
Buelens Els	1991	1994	Duits	
Buelens Godelieve)	1977	1978	Duits	
Buyens Martine	1984	1985		
Buysse Christiaan	1972	1984	Frans	
Cammu Jean-Pierre	1977	2014	Duits	Nederlands
Carchon Godelieve	1970	1984	Duits	Engels
Caris Hilde	1981		Italiaans	Frans
Cauchie Lutgart	1986		Engels	Nederlands
Cauchie Ria	1985	2007	Engels	Nederlands
Chisu Carine	1991	2004	Italiaans	
Claeys Sonja	1983	1983		
Cnop Anne	1978	1979		
Cool Paul	1989	1990		
Cooman Jean-Noël	1985	1985		
Coppens Patricia	1982		Italiaans	Frans
Coppieters Monique	1988	1989		
Coremans Nicole	1977	2016	Engels	Nederlands
Cortoos Patrick	1982	1983		
Cruys Marowijne	1983	1983		
Currinckx Geert	1971	1972		
Dantinne Godelieve	1978	1978		
De Ceulaer Fernand	1967	1970	Duits	
De Landtsheer Herman	1975	1976		
De Luyck Bernadette	1983	1994	Italiaans	
De Meerleer Helena	1976	1977	Frans	
De Mey Guido	1979	1982		
De Morais Maria	1989		Portugees	
De Scheemaeker Kristien	1995			
De Vos Jacques	1974	1976		
Defrancq Luc	1989	1990		

LEERKRACHT	van	tot	vak 1	vak 2
Degraef Henri	1967	1992	Frans	
Degraef Philippe	1987	1988		
Dejaeger Marie-Claire	1973	1974		
Delassois Annelise	1989	1993		
Dept Véronique	1990	1991		
Deslé Dirk	1973	1978	Spaans	
Dethier Michèle	1979	1982	Frans	
Devriendt Elisabeth	1967	1970	Engels	
Devriendt Myriam	1981		Engels	Nederlands
Du Bois Carmen	1995	1996		
Duyck Myriam	1977	2013	Frans	
Echeverria Miguel	1967	1969	Spaans	
Eylenbosch Bruno)	1976	1980		
Fierens Chris	1991	1991		
Geens Hilde	1974	1982	Engels	
Gheysels Freddy	1973	1977	Spaans	
Gielen Anny	1969	1996		
Gielen Hendricus	1973	1974		
Gillisjans Josse	1974	1975	Engels	
Gillijns Jean-Paul	1979	1982		
Gobin Brigitte	1982	1983		
Gonnissen Christian	1979	1979		
Gullentops Lea	1990		Portugees	
Haesevoets Jean Pierre	1972	1975		
Haven Filip)	1983		Frans	Duits
Hendrickx Josiane	1976	1976		
Herregodts Sylvia	1986		Frans	Italiaans
Hofmans Mark	1978	1984	Engels	
Hoorelbeke Anne	1978	1989	Spaans	
Hox Catherine	1991	1993		
Janssens Chantal	1969	1986	Italiaans	
Lammens Marie-Louise	1972	1978	Frans	
Lause Thierry	1968	1982	Frans k.	
Lauwers Marcel	1978	1979		
Leemans Jean	1969	1998	Engels	
Leroy Marleen	1978	1982		
Leurant Isabelle	1995	1996		
Lievens Daniel	1993	1993		
Linthout Marc	1993	1995		
Los Hilde	1980	1982		
Lowyck Marie-Paule	1977	1978		
Luppens Carla	1978	2014	Spaans	
Luyckx Katrin	1987	1988		
Macken Monika	1974	1974	Italiaans	
Marrécau Annick	1995	1997		
Meert Karine	1993	1995		
Mertens Georges	1969	1970		
Mestdagh Mieke	1990	1995	Frans	
Meulemans Dominique	1995	1995		
Middel Hendrika	1971	1971		
Moens Katharina	1987	2013	Spaans	
Moerenhout Christiane	1979	1982		
Nerinckx Benedicte	1990	1996		
Noacco Irama	1968	1969	Italiaans	
Nuyttens Jean Pierre	1975	1981	Engels	

LEERKRACHT	van	tot	vak 1	vak 2
Olbrechts Erik	1977	1978	Engels	
Ollivier Reina	1978	1978		
Ooms Erik	1971	1977		
Ooms Luc	1970	1996	Engels	
Op de Beeck Sigrid	1992	1993		
Paquet Myriam	1985	1986		
Pauwels Ann	1987	1988	Frans	
Pede Koen	1994	1994		
Peeters Agnes	1986	1987		
Peeters Luc	1974	1989	Engels	
Pensaert Erika	1994	1995		
Piessens Tine	1988	1989		
Pirlet Claudine	1974	1975		
Platteborze Marleen	1990	1997		
Polspoel Antoine	1974	1975		
Pottie Gudrun	1980	1996	Engels	Nederlands
Raemdonck Maria-Helena	1994	1994		
Raeymaekers Wim	1974	1978		
Rogiers Luc	1978	1980		
Rondou Patrick	1992	1993		
Salaets Johan	1972	1974		
Salinas-Jimenez Rolando	1969	1969	Spaans	
Santermans Hilde	1982		Engels	Nederlands
Sartini Fabrizio	1993	1995		
Schepens Sonia	1978	1979		
Scheys Ingrid	1978	1981		
Schiedts Karine	1983		Engels	Spaans
Schoukens Augusta	1984	1985		
Seghers Godelieve	1974	1975		
Spinnael Edith	1975	1980	Engels	
Stans Emiel	1970	1985	Duits	
Stevens Geneviève	1970	1981	Frans	
Swenden Inneke	1995	1996		
Teughels Marie-Louise	1977	1978	Frans	
Thielemans Maria	1976	1982	Italiaans	
Thielemans Marleen	1977	1985	Engels	
T'Joens Inge	1991	1996		
Tobback Martine	1988	1989		
Torisaen Gilbert	1983	1984		
Trap Lydia	1982	1994	Duits	Engels
Trypsteen Johan	1992	2015		
Ugalde Carlos	1991	1993		
Van Aken Fabienne	1977	1979		
Van Audenhove Michaël	1974	1977	Frans	
Van Belle Jozef	1970	1987	Frans	
Van Campenhout Agnes	1972	1973		
Van Coillie Jan	1990	1990		
Van Craenenbroeck Dirk	1980	1983		
Van De Houte Annelies	1990	1991		
Van de Putte Roland	1978	1982		
Van De Voorde Boudewijn	1976	1986	Nederlands	
Van Den Bosch Jean-Pierre	1976	2001	Spaans	
Van Den Brande Maria	1979	1982		
Van den Breeden Griet	1980	2006	Spaans	
Van Den Eede Mariëlle	1987		Engels	Russisch

LEERKRACHT	van	tot	vak 1	vak 2
Van Der Auwera Yvette	1984	1984		
Van Der Veken Catharina	1978	2012	Frans	
Van Eeckhout Marijke +	1976	2008	Duits	
Van Eygen Guido	1974	1990	Duits	
Van Geyte Sabine	1982		Engels	Nederlands
Van Hee	1992	1992		
Van Herrewege Raymond	1970	2006	Engels	
Van Houtte Claire	1992	1992		
Van Keer	1993	1993		
Van Langenhove Marleen	1989	1990		
Van Loo Steven	1994		Engels	Duits
Van Molle Guibert	1973	1973		
Van Obberghen Christiane	1977	1986		
Van Opdenbosch Clairette	1988		Italiaans	
Van Overstraeten Diane	1994	1994		
Van Roy Raphaël	1995	1996		
Van Schaftingen Leen	1981	1982		
Van Vaerenberg	1993	1996		
Vandamme Hendrik	1971	1973		
Vanden Broeck Annick	1988	1991		
Vanderstraeten Luc	1971	1973		
Vanheukelom Benjamin	1986	1987		
Vanschoonbeek Herman	1973	1979		
Verbelen Charles	1972	1985	Nederlands	
Verbelen Greta	1980	1982		
Verbesselt Paula	1969	1976	Spaans	
Verhaegen Chris	1970	1996	Italiaans	
Verhasselt Lydia	1971	1975		
Vermaesen André	1978	1983		
Vermassen Mathieu	1969	1983	Frans	
Vermeulen Diane	1983	2006	Engels	Spaans
Vermoesen Evert)	1995	1998		
Vernailen Peter	1991	1992		
Vervondel Françoise	1983	1983		
Verwacht Guy	1976	1985	Frans	
Vrijdags Willy	1980	1982	Frans	
Wellens Oskar	1969	1980	Engels	
Winnen Luc	1976	1978		
Wolff Raymond	1978	1986	Duits	
De Coster Karin (1991 tot heden)	1991		Naaien	
Willems Marie-Claire (1987 tot heden)	1987	2009	Naaien	
Callaerts Jan	1993		Informatica	
Coppens Louis	1992	1995	Informatica	
De Pauw Ronny	1994		Informatica	
De Valckenaere Marc	1989	1994	Informatica	
Iliano Paul	1989	1995	Informatica	
Myny Johan tot heden)	1995		Informatica	
Pauly	1991	1992	Informatica	
Seghers Luc	1990		Informatica	
Torrekens Tania	1995		Informatica	
Nemegeer	1995		Informatica	

De leerkrachten van het AVC in 1985.

Studiemeesters – administratief-organisatorisch team

	<i>van</i>	<i>tot</i>
Van Hoeck Marie-Jeanne	1969	1973
Roobaert Joseph	1970	1985
Lalemant Paul (+)	1971	1985
Verhasselt Lydia	1971	1973
Colin Simonne	1973	1980
Stijlemans Herman	1973	1985
Timperman Antoine	1973	1984
Capiau Aline (+ 08.06.2007)	1975	1985
Moens Rina	09.1977	12.1977
Van Lierde Hilde	10.1977	11.1977
Geerinck Marie-Claire	1977	1987
Amerijckx Marie-José	1978	1981
Algoet Anne	1980	1981
Coremans Nicole	06.1980	06.1981
Luypaert Paula	1981	1988
Cauchie Lutgart	1986	1993
Tandecki Barbara	1987	1989
Van Den Eede Mariëlle	1988	1989
Pauwels Ann	01.1988	02.1988
De Smecht Sonja	1989	1991
Van Eeckhout Agnes	1989	1990
Fonteyn Hannelore	1990	1992
De Grootte Christine (+ 05.03.2013)	1990	2013
Vincke Lieve	1991	1992
Dams Maria	1991	1998
Van Caesbroeck Patrick	1992	1998
Luypaert Paula	1993	nu
Vanhourhoudt Hilde	10.1992	12.1992
Claessens Suzanne	04.1993	06.1993
Van de Velde Marie-José	1995	1996

Onderdirectie of adjunct

	<i>van</i>	<i>tot</i>
Frans Van Dooren	1974	1986
Lieve Kauwenberghs	1983	1986
Annick Coremans	02.1984	05.1984
Raymond Van Herrewege	1988	1991
Ria Cauchie	1986	2007
Lydia Trap	1996	nu
Joan Myny	2003	nu

Directie

	<i>van</i>	<i>tot</i>	
Jef De Cuyper	01.11.1967	01.09.1969	administratief verantwoordelijke
Jef De Cuyper	01.09.1969	31.08.1996	directeur
Luc Ooms	01.09.1996	31.12.2003	directeur
Ria Cauchie	01.01.2003	31.12.2006	co-directeur (halftijds)
Ria Cauchie	01.01.2007	05.08.2008	directeur
Ria Cauchie	06.08.2008	nu	directeur CVO

Jan Vits

Voorzitters bestuurscommissie

	<i>van</i>	<i>tot</i>
Jan Vits	20.10.1968	24.01.1985
Maria Vertessen	24.01.1985	01.09.1996
Jef De Cuyper	01.09.1996	05.08.2008

De bestuurscommissie werd de facto opgedoekt naar aanleiding van de naamsverandering van AVC naar CVO.

Ir. Erich Ley

Jef De Cuyper

KAN U HELPEN ?

MEISE GEDENKT DE GROOTE OORLOG

In 2018 organiseren we de tentoonstelling over de eerste wereldoorlog.

Voor deze tentoonstelling is onze erfgoedkring nog steeds op zoek naar foto's, documenten, diploma's, enz... van onze oud-strijders.

Momenteel hebben wij lijsten van een 50-tal gesneuvelden en circa 420 soldaten die de oorlog overleefd hebben, maar waarvoor we nog steeds op zoek zijn naar bijkomende informatie.

Ook foto's (!) en voorwerpen van onze gemeente uit die periode zijn erg welkom.

En kent u nog **verhalen** over onze gemeente die over die periode verteld werden? Wij hebben al een aantal getuigenissen genoteerd of op video opgenomen, maar als u nog iets weet over de mensen en de gebeurtenissen hier in 1914 – 1918: contacteer ons dan alsjeblief, vóór het in de vergetelheid verdwijnt...

U kan deze informatie en voorwerpen schenken of in bruikleen geven (dan met een ontvangstbewijs). Wij komen al deze zaken bij u persoonlijk thuis ophalen.

U kan Berla bereiken door te mailen naar:

erfgoedberla@live.com of **artemis-jv@hotmail.com**

of via de GSM nr. **0478.69.55.30** van de voorzitter.

Als u bij ons wat binnenbrengt, dan kunnen wij u als erfgoedkring verzekeren dat uw herinneringen en stukken met zorg bewaard en nuttig gebruikt zullen worden. Zij zullen in ieder geval nooit verloren gaan.

Binnenland.

BRUSSEL, 16 Dec. — Het parket heeft zich naar Wolverthem begeven om onderzoek te doen in zake eene geheimzinnige moordpoging. Eene pachteres, Rosalie Creal die met hare moeder eene kleine hoeve te midden van het veld bewoonde, was aan haar huiswerk bezig, toen plots een schot klonk, door eenen onbekende buiten het venster gelost en de loodkorrels haar in arm en handen troffen. Hare moeder alsook hare zuster en de knecht snelden toe. De laatste haakte een geweer van den muur en ging op zoek naar den misdadige maar vond niemand. De gendarmerie en het parket zoeken nu den man op die misschien inlichtingen over den vermoedelijken plichtige zou kunnen geven, en 't gerecht op het spoor brengen.

Het Handelsblad 16.12.1912 blz. 2

Meysse. — De gemeenteonderwijzer van Meysse is overleden, en de benoeming van zijnen opvolger schijnt niet glad vanstapel te loopen. Men vertelt dat een militair ambtenaar van het kasteel van Meysse eenen kandidaat wil opdringen, waarvan de gemeente niet wil. Is het waar, dat die ambtenaar zich bij de gemeenteraadsleden heeft begeven om zijnen kandidaat aan te bevelen? Men zegt nogtans dat de koning niet wil dat de ambtenaars van zijn hof zich met de openbare zaken bemocien.

Het Nieuws Van Den Dag 18.07.1894 blz. 3

Onder eene instorting gedood

De gemeente Meysse is gister namiddag het schouwspel geweest van een vreeselijk ongeluk. De genaamden Jozef Seghers, 47 jaar oud, en Louis Desmedt, 35 jaar oud, waren bezig zand te graven op een gehucht van Hasselt, op eene diepte van 10 meters. Eensklaps deed zich eene instorting voor en de twee ongelukkigen werden bedolven. Het alarm werd spoedig gegeven en men kwam de slachtoffers ter hulp. Na drie kwart uurs buitengewone pogingen gelukte men erin de twee arbeiders te bevrijden, maar ondanks alle zorgen, konden zij niet tot het leven teruggeroepen worden. De ongelukkigen waren de borst ingedrukt. De twee lijken werden naar het doodenhuis der gemeente overgebracht.

Het parket is om 6 uren 's avonds nog ter plaats geweest.

Vooruit 28.05.1914 blz. 6

WOLVERTHEM. — Aanhouding. — Gister morgend ontmoetten de gendarmen van de brigade dezer gemeente, op de baan van Meysse drie kerels, die op hun zicht de vlucht namen. Twee konden aangehouden worden, de eene, Frans T..., ontsnapte uit de kolonie van Merxplas; de andere, Emile O..., ontsnapte uit de kolonie van Hoogstraeten. Beiden droegen met bloed bevlekte zakken, waaraan pluimen van kiekens kleefden. In hun bezit vond men nog messen met bloed besmeurd. Zij weigerden hardnekkig hunnen medeplichtige te doen kennen. Men denkt eindelijk de hand gelegd te hebben op de kerels, die in den laatsten tijd de kiekenkoten in den omtrek plunderden.

Vooruit 03.03.1911 blz. 2

Wolverthem. — Zaterdag avond bemerkte de machinist vanden stoomtram Brussel-Humbeek, n. 317 die ten 8 uren 20 uit Londerzeel vertrekt, aan den draai van Ophem-Hasselt eene vrouw die dwars over de riggels lag. Hij deed al het mogelijke om te stoppen, zijne pogingen bleven vruchteloos. De ongelukkige werd ijselijk verminkt. Het personeel van den stoomtram raapte de afgereden ledematen bijeen: ondanks den schrikkelijken toestand waarin de vrouw verkeerde, ademde zij nog en kon nog zeggen dat zij de dood gezocht had, omdat haar verloofde 's morgens met een ander meisje geïrouwd was. Zij weigerde op de gestelde vragen te antwoorden of hare identiteit bekend te maken. Eenige oogenblikken later gaf de wanhopige den geest. Het lijk werd naar het doodenhuis van Wolverthem gebracht.

Het slachtoffer van het schrikkelijk drama schijnt een twintigtal jaren oud te zijn en tot de burgerklas te behooren.

Het Nieuws Van Den Dag 11.08.1896 blz. 3

Impde. — Vrijdag middag gebeurde te Impde een ongeluk, dat gansch het gehucht in opschudding bracht. Een platte wagen, dienende om benodigdheden voor den tram te vervoeren, keerde terug naar de statie van Londerzeel. Rechtover de herberg van Michiel Daelemans, viel een werkman van den wagen, en een der wielen van het zware voertuig verpletterde hem zoodanig het hoofd dat de hersens er uit spatten. Aanstonds snelde men ter hulp. De ongelukkige, gelegen op een hoop klaveren, ontving nog de H. Olie, maar gaf eenige oogenblikken daarna den geest. Het lijk van den verongelukte werd in de schuur van Michiel Daelemans gedragen. Het is een inwoner van Grimberghen. Hij laat eene weduwe met zes kinderen achter.

Het Nieuws Van Den Dag 12.06.1894 blz. 3

[n.v.d.r.: het ongeluk gebeurde op 08.06.1894 om 07u30 in de Drijpikkelstraat — het slachtoffer was Edward G. Lombaerts, 32 jaar, zoon van G. Lombaerts en Joanna Maria De Valck en echtgenoot van Maria Catharina Van Campenhout.]

KAATSEN IN HET INTERNERINGSKAMP HARDERWIJK

In een vorig nummer van ons tijdschrift (april 2017, nr. 112, blz. 3 – 16) verscheen een artikel van onze medewerker Marc Gillisjans over soldaat P.J. Sammels uit Wolvertem, onder andere over zijn verblijf in het interneringskamp van Harderwijk in Nederland tijdens de eerste wereldoorlog.

Dirk Van den Abbeele, de man die onlangs een boek over 650 jaar kaatssport uitbracht, signaleerde ons dat tijdens de eerste wereldoorlog ook verscheidene top-kaatsers zich in Nederlandse interneringskampen bevonden.

Hij vond nog een paar zeldzame oude foto's terug die in die periode in datzelfde kamp van Harderwijk genomen werden en waar te zien is hoe de gevangenen zich toen met een partijtje *balle pelote* bezig hielden.

Hij bezorgde ons deze uitzonderlijke foto's, waarvoor onze dank...

KRONIEK VAN HET HOF GENAAMD DEN KEYSER

Marc Gillisjans

Gelegen in de gemeente Wolvertem in het gehucht Rossem: Poppkaart sectie C 227/228.

Het is het huidige Schaliënhof.

We vonden in de periode 1669 – 1712, te Rossem: «... hofstadt, pachthof ende brouerye, mette appendentien ende dependentien gem. gen. den Keyser ende 3 dw. boomgaert tesaemen 1 bunder ... by de kerck ...» (Schepengriffie 7761, 548 en Notariaat Brabant 1287/2 dd. 13 11 1710).

08.06.1648

RA Leuven: Schepengriffie Wolvertem 9807 p. 11

In dit rekeningboek van de Heer van Imde wordt melding gemaakt van een slaande twist tussen Guillam de Coster en Matteus Thielmans uit Wolvertem.

De feiten vonden plaats op de kermisdag 08.06.1648 te Rossem in het huis en herberg van Merten Moernay (+1651)¹ toen de gildebroeders van de handbooggilde van Sint Laurentius Wolvertem hier vergaderden. Gillis Willocx, wonend in de Steenweg te Wolvertem had gezien dat Guillam de Coster een mes trok en had met een stok zwaar kwetsend op diens schouder en arm geslagen.

1692

Schepengriffie Wolvertem 9140, ongepagineerd.

We vinden in dit maenboeck onder Rossem de vermelding van ene Peeter Moerenhout² den

¹ Dit is Martinus Moerenhout, zoon van Henricus den Jongen, getrouwd te Rossem anno 1626 met Joanna van Praet. Hij huurde in 1649 van de abdij van Groot-Bijgaarden nog een dagwand land gelegen tegen zijn huis *...mertten moernaut brouwer woonende tot Rossem aende kercke 1 dw comende aen syn huysinghe...* Daarna kwam in 1659 Jan de Smet die de weduwe Moerenhout trouwde en daarna in 1668, Peeter Moerenhout zoon van Merten: KA 7835 p. 92 en 8115 p. 53v.

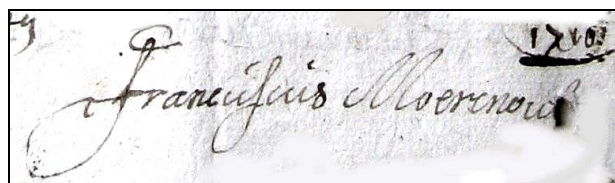
² Erflaat en leenman van resp. het laathof en leenhof van Pitzenburg. Getrouwd met Catharina van Humbeek, dochter van Jan en Maaiken de Boeck. Hij werd geboren te Rossem op 14.12.1632 en stierf er op 22.02.1701; zij was geboren in Oppem op 17.10.1634 en stierf eveneens te Rossem op 15.10.1709. Ze trouwden er op 12.07.1654 en hadden er 15 kinderen; bij het doopsel op 31.07.1681 van het jongste kind, Franciscus Norbertus, trad de provisor van de abdij van Dielegem in naam van zijn abt

Ouden (1632-1701), herbergier en pachter. Dit was in de latere brouwerij den Keyzer zoals zal blijken uit de akte van verkoop van deze brouwerij door zijn kinderen.

Na Peeter's dood wordt zijn weduwe er vermeld in het bedeboek uit 1702 met een *...cleyne brouwerie haeren sone met vier dochters boven de xiiii jaeren, sesse koyen, twee rinders twee verckens ende drye vijffde deelen van eene ploeghe...* 22-18. Met dit bedrag komt de weduwe op de tweede plaats te Rossem na pachter Leemans van het Hof ter Hagen.³

13.11.1710

*RA Leuven: Notariaat Vlaams Brabant 1287/2: notaris Egidius Lodewycx uit Merchttem.*⁴

In deze akte verkopen de elf nog levende kinderen van wijlen Peeter Moerenhout (den Ouden) en Catelijne van Humbeek aan hun broer Franciscus Moerenhout (1681-1748)⁵ *...sekere hoffstede*

Franciscus Herremans op als peter. Dit is enigszins te begrijpen want de boomgaard van het pachthof was een leen van de prelaat van Dielegem.

³ RA Anderlecht: Staten van Brabant, carton 394 – farde 14. Opgemaakt op 04.09.1702.

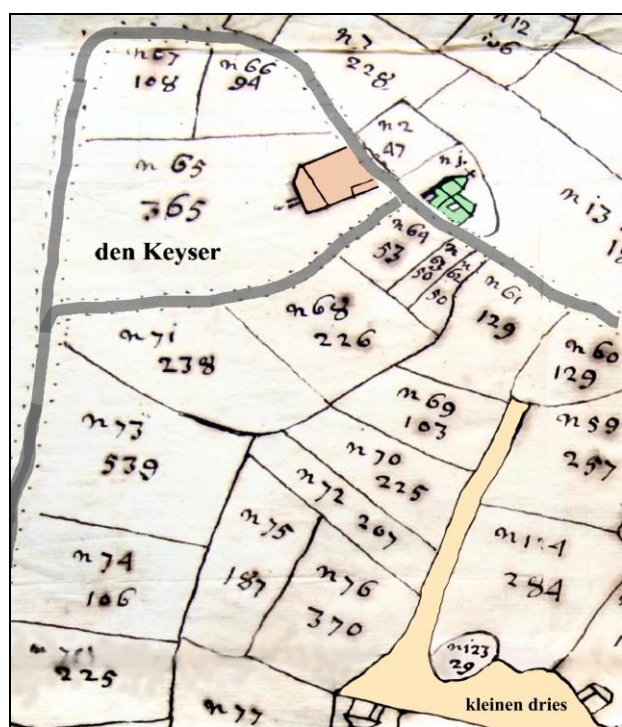
⁴ De akte wordt hernieuwd voor schepenen van Wolvertem op 06.03.1713 in het bijzijn van Clemens de Cock, pastoor van Wolvertem: schepengriffie Wolvertem 7761 p. 604v.

⁵ Hij wordt in het bedeboek van Wolvertem uit 1724 – 1725 nog steeds vermeld onder Rossem met 1-1-22 bewerkt land maar van *gemael* wordt geen gewag gemaakt en ook de te betalen aanslag is niet ingevuld (bij

mette huysingen, schuere, stallingen, brouwerij ende alle andere edificien daerop staende methet cammegereck ap ende dependentien ... gen. de Keyser... waarbij nog inbegrepen is een boomgaard, alles samen 1 bunder groot. De verkoopsom was 1.800 gulden en er wordt bij vermeld dat de hofstede en het dagwand weide ...vrye suyver ende onbelast sonder eenigen cheynse oft commer daerop vuytgaende... was; de andere drie dagwanden waren echter leengoed van de abdij van Dielegem.

1714 – 1717

ARA Brussel: kaartboek van Wolvertem: kaarten & plannen 1171: kaart M nummer 6⁵

Hierin staat genoteerd: Francis Moerenhout pachthoff noort en west & oost de Straete, groot driehondert en 65 roeden. Dit is exact de plaats waar in de akte uit 1710 het Hof den Keyzer werd gesitueerd.

Op verzoek van drossaard Joan Wauters wordt in het beleyboeck, opgemaakt in mei 1715, Franciscus Moerenhout twee keer op de vingers getikt omdat hij de waterloop aan zijn goederen niet had geopend noch geruimd.⁶

de andere inwoners wel): SA Brussel: Pergameni, register 3451. Zie ook de volgende voetnoot.

⁶ RA Anderlecht: schepengriffie Wolvertem 9141: beleyboeck hetwelk onderzoek doet naar de toestand der wegen en wateren.

04.04.1718

Schepengriffie Wolvertem 7762 p. 377

Gillis Robbrechts

Dit is een erfbrief voor Gillis Robbrechts (1688-1767)⁷ en Anna de Keersmaecker (1687-1755) bij denominatie van Adriaan de Keersmaecker.

Uit deze brief leren we dat Franciscus Moerenhout en zijn vrouw Joanna Maria van Mulders bij akte voor notaris vanden Driessche uit Londerzeel op 09.10.1717 aan Adriaan de Keersmaecker en Joanna le Corbusier hadden verkocht ...sekere huysinge schuere stallingen ende brauwerij met alle appendentie ende dependentie van diere, groot 1 bunder, met oock den aest staende op de goederen van het clooster van Beygaerden... (waarvoor de kopers aan het klooster elk jaar 5 gulden zouden betalen).

De verkopers reserveerden zich echter nog ...van de vs. schuere om aff te breken eenen winckel ende affganck het leste nieuwt aende schuere gebauwt... Het goed was afkomstig van Peeter Moerenhout cum suis maar er rustte nog een rente op van 1.200 gulden.

De koopprijs was 700 gulden wisselgeld te betalen binnen de zeven weken maar de kopers dienden aan de vrouw van de verkoper voor drinkgeld 10 gulden 10 stuiver wisselgeld te geven en een halve ton bier ten gelaeye.

Verder zouden de verkopers nog tot half maart 1718 gebruik mogen maken van het verkochte goed.

Nadien doen in een bijkomende akte Adriaan de Keersmaecker en zijn vrouw afstand van deze koop ten voordele van hun dochter Anna (gehuwd met Gillis Robbrechts).⁸

⁷ Geboren te Steenhuffel op 12.08.1688, zoon van Willem en Catharina Meert. Gillis en Catharina sterven beiden te Rossem, hij op 06.11.1767 en zij op 26.05.1755 en worden in de kerk begraven: hun nu verdwenen grafsteen wordt beschreven in het handgeschreven werk van J.B.Th. De Jonghe uit 1836: D.O.M Hier ligt Begraeven Den eersaemen Gillis Robbrechts die sterft den 6 9bris 1767, Ende Anna de Kersmaecker zijne huysvrouwe Die sterft den 26 Mey 1755 R.I.P. Hierbij wil ik nog vermelden dat Anna de Keersmaecker eerst nog getrouwd is geweest met Marcus de Boeck met wie ze één kind had nl. Catharina de Boeck, geboren te Londerzeel in 1712.

⁸ Enige verwijzing hiernaar vinden we in het bedeboek der parochie Wolvertem waar we onder Rossem ingeschreven vinden: Gillis Robbrechts voor 1-0-59 land met een aanslag van 30 stuiver en voor zijn gemaal nog

Het bedeboek van 1724-1725 werpt enig licht op zijn goederen: hij bewerkt onder Rossem 6-2-90 land waarvoor hij met 2 Rg 18 st wordt belast; voor zijn gemaal wordt nog eens 2 Rg aangerekend. Hij betaalt zijn aanslag in twee keer terug.⁹

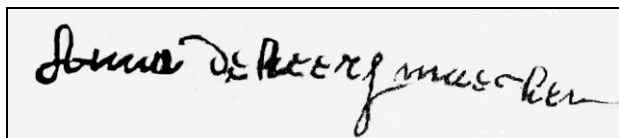
Een denkpiste is dat Francis omtrent deze tijd met zijn gezin naar Asse is gaan wonen waar hij in 1713 was getrouwd met Joanna Maria van Mulders (1686-1723), een dochter van Peeter en Emerentia t' Sas, pachters op het Hof ter Heyden in den Bos.¹⁰

24.05.1727

Schepengriffie Wolvertem 7861 akte 6

Jan Lens uit Mechelen en Angelina Lens uit Lier verkopen aan *Jouffrouwe Catharina van Hamme* een rente van 1.200 gulden kapitaal door Frans Moerenhout (zoon van Petrus) en Joanna van Muylers geconstitueerd.

De eerste comparanten hadden deze rente bij akte voor notaris Steven van Herbosch op 26.02.1724 van Guillielmus Lens verkregen en als pand hiervoor stond het pachthof met brouwerij genaamd de Keyzer te Rossem samen met nog 3 dw boomgaard en een weide onder Merchtem aan de Robbeek gelegen.

Gillis Robbrechts en zijn vrouw Anna de Keersmaecker hebben deze brouwerij nu afgekocht van Moerenhout en nemen de rente ¹¹

eens 30 st. Hij betaalt op 15 februari reeds 2-4-1 met een *overset* van 16 stuiver: SA Brussel: Pergameni, register 3449.

⁹ SA Brussel: Pergameni, registers 3449 en 3451. Het voorgaande bedeboek uit 1718 – 1719 noteert dat hij slechts 1-0-59 land onder Rossem bewerkte; zijn gemaal bedroeg toen slechts 30 stuiver maar de terugbetaling gebeurde op 15 februari voor de volledige aanslag. Hij boerde dus goed.

¹⁰ We vinden inderdaad hun overlijdens te Asse: Franciscus, anno 1748, volgens de akte in de ouderdom van 70 jaar en Joanna Maria in 1723, 35 jaar oud en begraven in het O.L.Vrouwkoor.

¹¹ Waarschijnlijk was dit de rente van 1.200 gulden waarvan sprake in het testament dd. 28.05.1749 van Heer en Meester E.L. Sleypen, licentiaat in beide

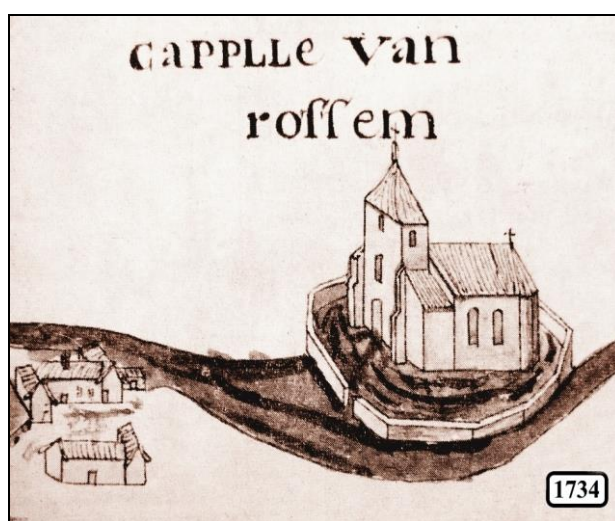
die er op rust over waarbij Anna's ouders Adriaan de Keersmaecker en Joanna le Corbusier, brouwers te Londerzeel, zich borg stellen.

Waarschijnlijk zijn ze tussen november 1717 en april 1720 op het Hof gekomen vermits vanaf dan nog vier van hun kinderen te Rossem werden geboren.¹²

Haar broer Jan zal in die periode het Hof genaamd de Hertogeputten te Slozen komen te pachten.

1734

Schepengriffie Wolvertem 9073, ongepagineerd en ARA Brussel: kaarten & plannen 2024 (mf 3177)

Linksonder op de illustratie: het hof Den Keyzer.

Gillis Robbrechts wordt in dat jaar vermeld in de rekeningen van de bedezetters voor een belastingsaanslag op 8 b 3 d 62 r bewerkte grond. In 1736 pacht hij van het klooster van Groot-Bijgaarden nog een blokje land van één dw. genaamd de Kiekenstede, gelegen naast zijn woonst den Keyzer.¹³

rechten in de Raad van Brabant te Brussel: RA Anderlecht: Notariaat 3074 akte 29.

¹² Ze huwden te Londerzeel op 11.08.1712 en hadden hier nog drie kinderen geboren; het laatste kind Andreas in november 1717; in april 1720 werd het volgende kind Norbertus reeds te Rossem geboren.

¹³ RA Leuven: kerkarchief 601/3: 8093 en 8107 stuk 439 dd. 02 04 1736. Zie foto, den Keyzer onder links.

1747

RA Leuven: Schepengriffie van Wolvertem 9140: telling der ingezetenen ¹⁴

RA Anderlecht: Staten van Brabant, carton 397/2-48

Betreft de *Generaele Impositie* op paarden, beesten, haardsteden en schouwen opgemaakt 23.09.1747.

De opneming hiervan werd gedaan door Jan Wijns in absentie van de drossaard maar geassisteerd door de schepenen en de griffier.

Een boete van 10 pattacons was voor hem die valse verklaringen zou afleggen en *degenen iet soude verswygen*.

Gillis Robbrechts Brauwer - Brandewynstocker & tapper	
Met syn vr.e	18-0
Drye sonen	6-0
Een meysen	2-0
Twee peerden	4-0
Een veulen	1-0
Vier koyen	6-8
Twee rinders	1-12
Een calff	0-12
Een vercken	0-6
Drye haerten fourneys & camme	1-10
Eenen oven voor hun gebruyck	0-10
Een ½ (?) ploegh eygen wooninge	0-0
Thé	6-0
Samen ¹⁵	48-8

¹⁴ In tegenstelling tot de telling uit 1755 betreft dit geen echte volkstelling maar een telling met als doel belastingen te heffen op personen, dieren, bewerkte grondoppervlakte, het bezit van schouwen en het verbruik van thee. Daardoor werden alleen de namen vermeld van de mannen, aangevuld met de vermelding of ze een vrouw hadden, van kinderen boven de zeven jaar, van knechten en meiden, van het aantal dieren en schouwen die men in eigendom had. Wat betreft de vermelding van het woordje "ploeg" kunnen we het volgende zeggen: een ploeg was een duister en toen reeds verouderd begrip van grondoppervlakte en afgaande op het doctoraat van Frank Daelemans over het Pajottenland in de 18e eeuw kunnen we het begrip ploeg omschrijven als zijnde voor Brabant een oppervlakte van ongeveer 20 bunders.

¹⁵ De optelling is verkeerd en dient 47-18 te zijn terwijl er 48-8 wordt ingeschreven

1748

RA Leuven: schepengriffie Wolvertem 7844 & 9142, ongepagineerd.

Op hierboven afgebeelde kaart ¹⁶ zou den Keyzer zich moeten bevinden op het perceel aangeduid met 610 R.

Was het vroegere gebouw toen afgebroken? In het huidige gebouw vinden we op de voorgevel nog de ankers met het jaartal 1752.

We zijn nu reeds enkele jaren onder Frans bestuur (1745-1748) en in de lijsten van leveringen aan de Fransen vinden we Gillis Robbrechts die met een wagen en drie paarden gedurende 20 dagen naar het leger moest trekken en later nog eens met een wagen bespannen met drie paarden 7 ½ dag had moeten verletten.

Ook onder het kapittel logementen vinden we hem terug: hij had gedurende 1 nacht 14 mannen en 12 paarden moeten onderdak verlenen; verder nog eens gedurende 90 dagen in de winter 1 man en 2 paarden en ook nog eens een luitenant met twee knechten met 3 paarden gedurende 46 dagen!

Uit een ander archiefstuk (een eigenhandig geschreven papier waarin hij zorgvuldig noteerde wat hij, tot last van de parochie, in dat jaar voor de Franse overheerser had dienen uit te voeren) weten we dat de logementen van maart tot mei betrekking hadden op het regiment *Meester den Haegh* en het regiment *Brion*.

1755

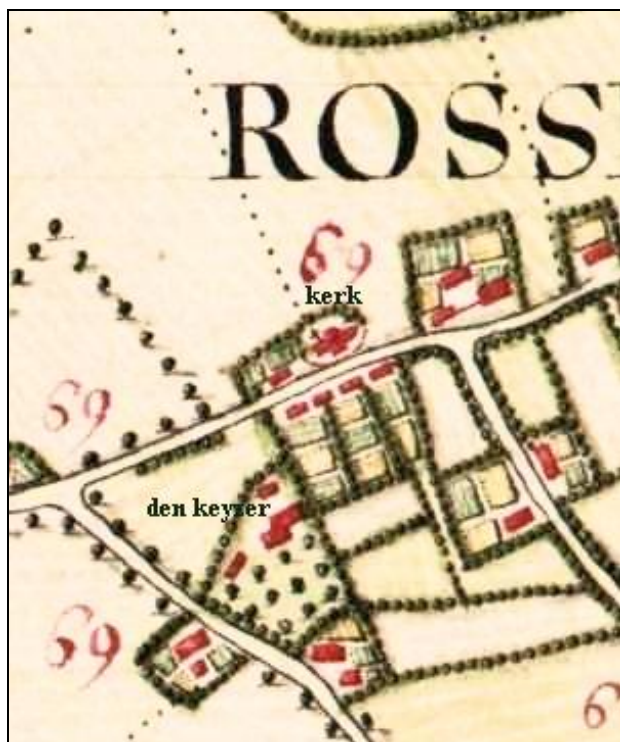
RA Anderlecht: Fiskaal Officie van Brabant: microfilm 1386/32

Gillis Robbrechts ¹⁷ wordt ingeschreven als pachter en brouwer met vrouw, zoon Philippe 23 jaar, zoon Joannes 20 jaar en een meid.

¹⁶ ARA Brussel: kaarten & plannen 3062, nu microfilm 3181. Weergave van de goederen van de abdij van Dielegem, getekend door landmeter de Deken anno 1747.

1777

Kabinetskaart der Oostenrijkse Nederlanden door graaf de Ferraris: Vilvoorde K (1)

Waar het pachthof op de kaart uit 1714 nog getekend staat palende aan de huidige Rossemdorpstraat, staat het hier afgebeeld verder van deze straat verwijderd aan de huidige Kerkenvoetweg.

Ondertussen was na de dood van zijn ouders Jan Robbrechts op het Hof gekomen en volgens een aanslag voor de XX^{ste} penning in dit jaar 1777 wordt hij beschouwd als in bedrijf hebbende 12 b 1 dw 4 r land.¹⁸

Hij wordt van 1764 tot 1778 nog vermeld als huurder van het klooster van Groot-Bijgaarden van de Kiekenstede.

¹⁷ In ditzelfde jaar 1755 op 23 mei laten Gillis, nog goed gezond en Anna, ziek te bed liggend (ze sterft enkele dagen later op 26 mei), hun testament opmaken voor notaris Ph. van Malderen (NB 5415 akte 35) uit Wolvertem waarbij zij hun pachthof, waarop ze nog altijd wonen, bepanden met 20 stuivers aan de pastoor en 10 stuivers aan de koster om een eeuwigdurend jaargetijde in de kerk van Rossem te celebreren; verder krijgen de nog niet getrouwde Philippus en Jan elk 400 gulden; er wordt ook gestipuleerd dat Philip één jaar na de testateurs dood het pachthof zal bekomen op voorwaarde elk van zijn broers en zusters 200 gulden uit te keren.

¹⁸ Schepengriffie Wolvertem 9047, ongepagineerd.

1785

Schepengriffie Wolvertem 9047

Bij de *Settinghe* voor de 20e penningen vinden we onder Rossem een zekere Jan Robbrechts (1727-1795)¹⁹ ingeschreven met 12 b 3 dw 28 r waarvoor hij wordt aangeslagen met 6-8-2. Hij is hiermee de tweede grootste pachter van Rossem.

Het jaar tevoren werd hij ingeschreven als bezitter van vier koeien.

In 1790 vinden we hem nogmaals vermeld wanneer hij op 07 januari van dat jaar voor de *Belgiesche krijghs Luyden* gedurende vijf dagen met zijn wagen bespannen met vier paarden vervoer deed naar Namen en hiervoor a rato van 7 gulden per dag vergoed werd.

Ook anno 1793 was hij van de partij: hij werd opgevorderd op 10 mei, 12 juni, 28 oktober en 07 december om met zijn wagen en drie paarden naar Valenciennes, Mons en Mechelen te rijden.

In juni 1794 eisten de Fransen van hem een rund en 52 bussels hooi.²⁰

20 Vendémiaire III (11.10.1794)

Stadsarchief Brussel: Pergameni, lias 532A – telling van het jaar III

Op hogervermelde datum begeven notaris Caroly, als commissaris benoemd door de wethouders der stad Brussel, samen met de burgemeester, griffier en schepenen van Rossem zich naar de hoeve van Jan Robbrechts om een telling te doen. Deze diende natuurlijk als basis om voor de Franse republiek belastingen te kunnen heffen.

Het is diens zoon Gillis die hen te woord staat. Hij verklaart dat ze acht personen ten laste hebben en dat er 11 b 1 r land wordt bewerkt, 3 dw weide en geen bos.

¹⁹ Zoon van Gillis en Anna de Keersmaecker; hij werd te Rossem op 09.11.1727 geboren, is te Puurs anno 1757 getrouwd met Joanna Maria Pauwels en had hiermee te Rossem zeven kinderen. Hij stierf te Rossem op 05 01 1795 en was schepen van Wolvertem.

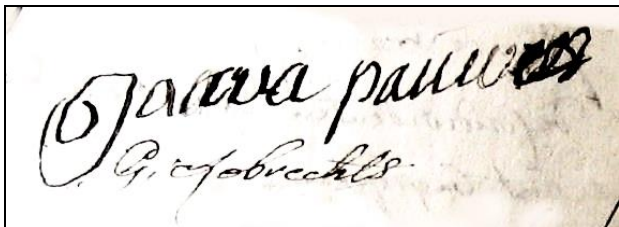
²⁰ Schepengriffie Wolvertem 9078 en 9241, telkens ongepagineerde bundels. Hij wordt in de municipale raad te Londerzeel op 05 Ventose IV vernoemd als de meest bekwame persoon om Rossem te vertegenwoordigen.

In de schuur bevinden zich nog in tarwe 42 sister (16), koren 41 s (36), gerst 10 s (24), sloorzaad 0 s (0), boekwei 13 s (13), haver 40 s (40), hop 80 pond (80), hooi 4.000 pond (4000), stro 7.600 bussels (3800) en vlas 60 pond (60). Als dieren bezitten ze 5 koeien, 3 kalveren, 2 varkens, 3 paarden, 1 veulen en een wagen en een kar.²¹

Onze pachters werden werkelijk uitgeknepen want enkele weken hiervoor, op 24 september, had hij in de magazijnen te Brussel ook reeds 9 sister tarwe ingeleverd.

1796

RA (in boekvorm): *Telling van het jaar IV – Rossem, kanton Londerzeel.*

De weduwe Jan Robbrechts wordt hier te Rossem in de Kerkstraat met haar zoon Egidius en nog twee dochters vermeld. Ook twee knechten, Egidius Vertongen en Petrus Stallaert, waren bij hen in dienst. (volgens een telling anno 1794 bezat Jan verder drie paarden en een wagen).²²

In het jaar 1796 ontvangt het klooster van Dielegem in de maand mei van de weduwe 53-0 voor de pacht anno 1795 van de tiende van Rossem.²³

23 Thermidor VIII (11.08.1800)

Notariaat Vlaams Brabant 12030 akte 92: notaris Antonius De Amandel uit Humbeek

Dit stuk behandelt de deling tussen de vijf kinderen van (Joanna) Maria Pauwels pachteres en weduwe wijlen Jan Robbrechts.

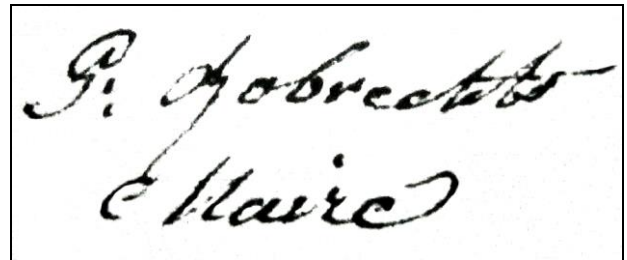
²¹ Tussen haakjes de hoeveelheden die ze nodig hebben tot de volgende oogst.

²² SG Wolvertem 9047, ongepagineerd, telling jaar II (1794) Rossem. Nog te vermelden valt dat gedurende de besloten tijd pastoor Willebeek in *den Keyzer* ondergedoken zat.

²³ RA Anderlecht: kerkarchief 6974, s.p.

Kavel A valt aan haar zoon Gillis Robbrechts (1762-1816),²⁴ maire van Rossem en nog jongman.

Deze kavel, geschat op 1.789 gulden, wordt als volgt omschreven: *...seekere behuysde hofstede met de huysinge, schuere, stallingen, brouwerije, ketel ende den allem dier met het backhuys ende alle syne voordere appendentien ende dependentien daer opstaende ende den boomgaert daer aen gelegen groot 1 bunder salvo justo gem. gen. den Keyzer....*

Enkele maanden later, namelijk op 01.12.1800, huwt burgemeester Robbrechts met de 32-jarige Maria Elisabeth Smets (1769-1829), geboortig van Rijmenam, dochter van Petrus Joannes Smets en Anna Catharina Huygen.

In 1816, het jaar dat haar man stierf, huurt de weduwe Gillis Robbrechts, genaamd Elisabeth De Smet, nog van prins de la Tour & Tassis uit Imde de Boschweyde te Rossem, groot 1 ha 57 a 19 ca voor 65,31 fr.²⁵

In 1818 wordt ze Dame Marie Elisabeth Smets genoemd wanneer ze vermeld wordt in negen notariële akten als executeur testamentair van het sterfhuis van wijlen Anna Catharina Moerenhout.²⁶

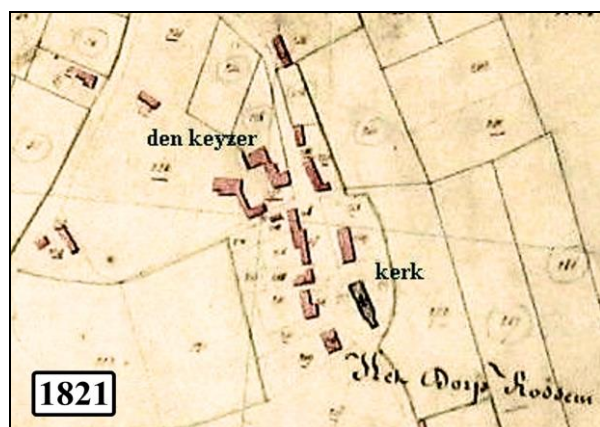
²⁴ Geboren te Rossem op 22.01.1762. Hij was burgemeester van Rossem-Imde in de periode 1801 – 1811. Overleden in zijn pachthof op 24.03.1816: de aangifte van zijn overlijden gebeurde door zijn buurman Gerardus Meskens.

²⁵ RA Leuven: notariaat Ph.Ch. Van den Daele-Grimbergen op mf. 2062386 dd. 27.12.1816.

²⁶ RA Anderlecht: repertorium der notarissen 48: Antoine de Amandel. Gillis' weduwe, pachteres wonend aan de kerk van Rossem, wordt in dat jaar aangesteld als executeur testamentair van Anna Catharina Moerenhout, weduwe van Hendrik Theeus, pachteres te Rossem, er overleden op 23.03.1818: NB 12048 De Amandel akten 75, 79 & 203. Noteer dat de verkoop van de goederen van Anna Catharina Moerenhout doorging ten huize van de weduwe Robbrechts, huis dat nota bene het pachthof was geweest van Catharina's overgrootouders Peeter Moerenhout en Catharina Van Humbeek.

1828

RA Anderlecht: kadaster van Brabant 1728 - Hollandse periode

De weduwe Gillis Robbrechts, genaamd Maria Elisabeth Smets, is nog altijd de eigenares van het pachthof den Keyzer. Later, in de kadastrale atlas uit 1835, zien we dat het pachthof (groot 11-70) is uitgesplitst geworden in een *maison* 10-30 en een *brasserie* 1-40.

Ze stierf op 18.03.1829 om zeven uur 's avonds in haar huis aan de kerk te Rossem en de volgende dag ging haar gebuur Gerard Meskens hiervan de aangifte doen op het gemeentehuis van Wolvertem.

Bemerk op de kaart ²⁷ hierbij de twee onregelmatige blokken welke waarschijnlijk het pachthof en de brouwerij voorstellen. Op de volgende kaart uit 1869 is één dezer gebouwen reeds verdwenen.

15.02.1831

Notariaat Vlaams Brabant 36382 akten 19, 27 en 31

Betreft de openbare verkoop van *seker huys zynde alsnu brouwerij en herberg genaemt den Keyzer met schuer, stallinge, boomgaard, den brouwers alem als twee koperen ketels, twee werkkuypen, twee koelbakken, drij geel kuypen en verdere aenhorigheden samen ongeveer 1 b 25 r 75 el belast met 42 gulden nederlandsch per jaer op een kapitaal van 1200 gulden.*

Het goed werd te koop aangeboden door de vier kinderen van Gillis Robbrechts en Maria Elisabeth Smets.

²⁷ Kadaster van Vlaams Brabant: kaart Wolvertem van landmeter van den Steen uit 1821.

Hun vader had het zelf verkregen van zijn ouders Jan Robberechts en Maria Pauwels in een kaveling met zijn zuster bij akte verleden voor notaris A. De Amandel uit Humbeek op 23 Thermidor VIII (11.08.1800). Samen met de brouwerij annex huis werd ook het nevenliggende stuk grond van 37 r 31 el te koop gelegd. Op dat ogenblik was Gerardus Meskens (1781-1845) ²⁸ voor 15 gulden 42 cent de huurder van het goed. Een der voorwaarden tot de verkoop was dat de bomen staande op het goed aan de verkopers zouden blijven tot 15 april, dag waarop ze zouden moeten zijn verwijderd.

De eerste zitdag, 01.02.1831, werd het te koop gesteld voor 2.000 gulden, maar vermits er geen kopers waren daalde de inzetprijs tot 200 gulden; de tweede zitdag, op 08.02.1831, waren er toch een paar pachters-bieders ²⁹ gekomen en tenslotte werd op 15.02.1831, de derde zitdag, het goed voor 439 gulden plus de 1.200 gulden die er nog als hypotheek op stonden, bezet verkocht aan de pachter van het Groot Hof uit Merchtem Jan Van Overstraeten (1769-1846) en zijn vrouw Barbara Van der Hasselt.

1835

Koninklijke Bibliotheek Albertina – Brussel: Kadastrale atlas opgesteld onder de auspiciën van baron d' Huart.

Een zekere J. Van Overstraeten uit Mechelen is nu de eigenaar van het pachthof ingeschreven onder sectie D 226/229 gehucht Rossem: *pré 94-90; maison 10-30; brasserie 1-40 ; jardin 15-40 en maison 00-60.*

²⁸ Geboren te Puurs in 1781, zoon van Corneel en Elisabeth Verhasselt die trouwden in Puurs anno 1777 en in de telling van het jaar IV (1796 Rossem) vermeld worden als landbouwers woonachtig in de Kerkstraat (rechtover de kerk) te Rossem waar ook Cornelius' ouders (Jacob en Catharina De Maerschallck) woonachtig waren. Gerardus was een eerste keer gehuwd met Maria Van den Houte en een tweede keer met Maria Anna De Vilder. Zij stierven beiden te Rossem, zij op 06.01.1845 als landbouwster en hij als werkman op 12.02.1845.

²⁹ Waaronder Jan Frans Van Humbeek, pachter op de huidige hoeve Benny Raes aan de kerk van Rossem.

Barbara Regina De Buyser (1862-1947), dochter van Josephus en Sophie Van Buggenhout. Hun huwelijkscontract hadden ze de dag tevoren laten opmaken bij notaris Van Zeebroeck uit Wolvertem.

1891 – 1940

Bevolkingsregisters gemeentehuis Wolvertem

De volgende bewoners-eigenaars waren Jean Baptist Van Opstal (1892-1948), alias *Tist van Schoillenbaas*, alias *Schoille*, getrouwd in mei 1941 met Joanna Antonia Vertongen (1905-1947), alias *Jeanne van Vlughs*, uit Londerzeel.

Tist verhing zich ³⁶ omdat hij het vroegtijdig overlijden van zijn vrouw (29.05.1947) plus het overlijden van zijn moeder (21.05.1947) en zijn vader (04.11.1947) niet kon verwerken. Hij liet twee jonge kinderen na die in een pleeggezin terecht kwamen.

Het huis stond vervolgens een tijd leeg.

Tot heden zijn ze er nog steeds woonachtig.

³⁶ De pastoor noteerde in zijn register der overlijdens: “*inopinatus*” = onverhoeds, onverwacht.

06.06.1959

Op die dag worden Henri Jacques Constant Kestens met zijn vrouw, haar moeder ³⁷ en hun zoon, allen herkomstig uit Laken, in de gemeente op Rossemdorp 1 ingeschreven.

Hij was bankinspecteur, geboren te Brussel II in 1924 en trouwde in 1945 Gisèle Marie S.G. Kips, geboren in Genval in 1923. Ze betrekken het vervallen gebouw, beginnen het gedeeltelijk te renoveren maar kopen in 1963 op Rossemhoek 4 (kiezerslijsten 1967 en 1970) ³⁸ een vrijgekomen boerderijtje dat ze ook volledig renoveren, bewonen en in 1975 verkopen aan dokter De Bock die het in september van dat jaar betreft.

1965

Omtrent die tijd is een zekere kunstliefhebber genaamd Sartini, die men ook *de generaal* noemde, het gebouw komen te bewonen om het verder te renoveren. Hij verbleef er meestal tijdens de weekends en reeds na enkele jaren vertrokken de Sartini's naar Brussel waarna het Schaliënhof verschillende jaren (1971-1974) leegstaand achterbleef.

17.07.1974

Het huis met de inboedel van Sartini werden hierna openbaar verkocht en op hogere datum komen de nieuwe eigenaars Jean Herdies, (°1920) in 1974 getrouwd met Joanna Maria Coursier (°1950), samen met hun zoon Jonathan hier wonen.

³⁷ De weduwe Louis Victor Kips (geboren te Luik in 1895), genaamd Deschamps J.M.Th.Gh. (geboren te Genval in 1898).

³⁸ In augustus 1975 verhuisden ze naar Laken en kochten op 07.01.1977 de Sprietmolen te Strombeek, gelegen op de grens met Meise en Wemmel (Notariaat West en Neirlinck).

In 1988 schreef Annette Stevens (15.04.1908 - 15.11.2000) haar herinneringen aan haar ouders, haar echtgenoot Benoit Meskens (18.03.1902 – 20.03.1985) en haar eigen leven voor haar familie neer, en dit op de manier en met de woorden die ze normaal gebruikte. Ze woonde in de Sloozenstraat 6 in Wolvertem. Het is een ego-document dat even een inkijk geeft in een leven uit onze onmiddellijke omgeving in een recent verleden. Haar kleinzoon Willy Kerremans bezorgde ons de tekst en bijhorende foto's, waarvoor onze dank.

HERINNERINGSBOEK

Annette Stevens

Over mijn helaas overleden echtgenoot en mijn vader.

Die man die ik altijd opgewekt en goed heb mogen beleven, en die veel te vroeg is heen gegaan.

Ik, **Benoit "Noke" Meskens**, werd geboren achter 't Bos in den Hoek van Rossem, den 18 Maart 1902, als tweede zoon van Karel Meskens en Joanna Bogemans.

Toen ik 4 jaar was verloor ik mijn moeder. Dus bleef vader met 3 jongens achter.

Ik mocht bij mijn Tante Melanie, mijn vaders zuster, gaan wonen. Bij die tante woonde toen een wees, die later onze tweede moeder werd.

Ze noemde Regina De Buysen. Ze was 20 jaar jonger dan mijn vader. Dat speelde gene rol. Ze kon goed werken, ze was goed voor ons.

Er kwamen er nog 5 kinderen bij. Drie jongens en twee meisjes. Dus waren met 6 jongens.

Ik bleef bij mijn tante wonen tot ik in 't leger moest. Daar ik een tamelijk kloeke lichaamsbouw had, moest ik heel vroeg werken. Nog voor ik naar de school ging moest ik eerst met den bakzak¹ van 100 kg met den kruiwagen naar Langeveldes watermolen rijden. Later kreeg ik nen hond om mijnen kruiwagen te trekken.

Die 100 kg graan bestond uit de helft koren en uit de helft tarwe. Om de 14 dagen, om voor 10 monden te voorzien. Het viel eens voor dat mijn hond zo nen dorst had, dat hij met mij, de kruiwagen en den bakzak in de beek reed.

Daarna ging ik naar school bij Meester De Nil. Die klas was gemengd met zowat 70 leerlingen uit Rossem.

Ik moest alle dagen ne wisse² stok meebrengen om op de kinderen te slaan. Daarbij gebruikte hij nog nen bezemsteel, waar het nodig was. Ik was een van zijn twee beste leerlingen van zijn klas.

¹ Voorraadzak om het ongemalen graan op te slaan en achteraf om het meel in te doen

² Rieten

In de winter mocht ik naar 't school gaan, maar in de zomer moest ik werken.

Met de koei uit gaan, den haak houden en noem maar op. Als ik 10 jaar was ging ik mee om steenovens en steenvormen te maken, om dan die stenen af te dragen naar den oven. Die werden in de steenoven gebakken. Het waren er tot 3.000 per dag, met 5 of 6 man. In zo een oven gingen er zo wat 70 of 80 duizend in.

Verder ging ik nog met Pië de mannekesmaker mee om 's winters wijmen³ te kappen en te streëpen⁴ en zo voorts.

Voor het grove werk kwamen de boeren om karren mest te laden, hooi te oogsten en te laten dorsen. Het winterwerk was meestal bomen kappen en zagen met mijn broer en Nonkel Sus (Bogemans), de broer van mijn moeder.

Soms kwam de fruitman Plekker (De Decker) me halen om mee te gaan plukken waar er allemaal fruit was. Het waren kersen, pruimen en peren. Tot zelfs in de Walen. Dat was me nen plezanten tijd. Voor 7 dagen van huis, met 4 broden en een dikke hesp, om op te eten onder 4 man. Tot 1.500 kg peren trokken wij van 1 boom met 2 man per dag.

Ik heb ook tegenslagen gekend.

Ik groeide hard en het was oorlog, dus wat ondervoed moest ik gans de oorlog van 14-18 naar een Brusselse kliniek om de kwaal die ik moest te boven te komen. Dat is dank zij God goed verlopen.

Bij dit al, bleef ik voor niets ten achter.

Van den morgen tot den avond, 't bos in, op de bomen klimmen en in de bramen achter de vogels maar zoeken. En altijd maar barvoets⁵ en vol levenslust met zo en 6 of 7 jongens uit de buurt, en ons amuseren.

Maar op tijd en stond moesten we luisteren naar de stem van vader of Nonkel Jef, want dan was het gedaan met brekken⁶. Niet luisteren was met de knieën in de blokken, en met de armen omhoog.

Als ik mijn communie deed waren er 29 kinderen. 17 jongens en 12 meisjes, dat is sedertdien niet meer gebeurd. Wij mochten wat wijn drinken in de pastorie en kregen een prent.

Ik was ook een verwoede kaatsbalspeler. Wij speelden er met 5 broers. Ik stond in de bres. Wij gingen met 10 of 12 mannen naar andere

dorpen kaatsen. Wij hebben 3 of 4 eerste prijzen behaald.

In de lange winteravonden heb ik ook nog vele boeken gelezen van 't Davidsfonds. Boeken van Hendrik Conscience en zo voorts.

Daar ik dan toch altijd bij de grote mensen was gingen wij met ne groep bijeen. Ik liep mee en was de jongste.

Zo als het kermis in Rossem was, dan brachten ze van 't dinsdags het orgel. Eens afgeladen, en van als ze was geplaatst bij Kleem in de zaal (nu bij Jef De Breucker), waren we aan 't dansen. Dat was iederen avond, tot het weer dinsdag was. Dan werd het orgel weer afgebroken en weggevoerd naar een van de omliggende dorpen.

Er werden van alle kwajongensstreken uitgehaald, blaffeturen en deuren afhaken en zo voorts.

Den tijd was gekomen, ik moest mijn legerdienst gaan doen. Ik vertrok blij gemoed naar Mechelen om mijn kleren te passen. Dat van mij was te groot en er waren er maar 2 over. Na 3 dagen, vertrok ik naar Duisburg in Duitsland.

Ik had ne maat uit Oppem, die met mij mee moest. Hij had ne schakel te kort spijtig, hij had nog nooit op een trein gezeten en was heel ontroostbaar. Maar ik was voor hem heel goed, dus samen reden wij met de trein naar Duisburg, nen dag en een nacht.

We moesten 1 maal overstappen, dat ging goed maar ondanks die harde banken en dat geschud waren we samen eindelijk ingedut of gedommeld. Wij hadden den treinwachter niet eens horen roepen dat we in Duisburg waren, en wij maar slapen tot waar den trein niet verder reed. Dan liep het tot 's anderendaags aan eer die terug reed.

Ik moest mij verantwoorden wat de oorzaak was geweest en dus kwamen we nen dag te laat in onze kazerne en ik moest dat daar uitleggen tegen de luitenant. Hij nam het gelukkig ons niet kwalijk.

³ Wilgentakken

⁴ De buitenste laag (bast) afschillen

⁵ Blootvoets

⁶ Spelen, kattenkwaad uithalen, zich amuseren.

Anna Catherina "Netteke" Stevens, is mijn naam.

Hier geboren, Slozenstraat 6 te Wolvertem, op 15 april 1908 als oudste dochter van Hendrik Stevens en moeder Joanna Rochtus. Mijn vader was afkomstig van Westrode, een van de 5 gehuchten van Wolvertem. Hij werd er geboren in 1874, en stamde uit een gezin van 10 kinderen. Hij was den 3de oudste.

Mijn moeder, Joanna Rochtus, hier genoemd "Jeanneken", kwam uit het vissersdorpje Mariekerke aan de Schelde.

Ze werd er geboren in 1873 uit een gezin van 7 kinderen. Ze moest vroeg gaan kindermeid spelen in plaats van naar school te gaan. Want een mondje minder eten, wat meer centen en wat kleren die ze kreeg. Van kindermeid ging ze verder, dan was ze al 18 jaar en kon goed werken.

Ze ging wonen in een afspanning "In den Bavière" in Brussel op de Oude Graanmarkt nr. 24.

Er was veel werk daar de mensen van den buiten daags voordien hun paard of hond kwamen stallen en er zelfs overnachten. Ze brachten kiekens, groenten, kalveren, het geen op een markt allemaal hoort. Dus die moesten eten, en slapen en er moest gewassen worden. Het waren harde dagen, maar ze was er content. Het was helpen in 't café tot 1 uur, en dan om 3 uur aan de waskuip.

⁷ De Groendreef langs het kanaal in Brussel, de vroegere plaats van de boeren-"vroegmarkt".

Mijn vader, die had zijn legerdienst beëindigd van een termijn van 4 jaar, want hij had zich verkocht voor wat centen als vrijwilliger bij 't leger.

Daarna was er thuis geen werk voor hem. Hij trok naar Brussel. Hij belandde ook in de afspanning "In den Bavière" op de Oude Graanmarkt.

Er moest juist een camioneur zijn om met de merchandise naar den Allée Verte ⁷ te brengen en terug naar de markt te voeren.

Het vlees van geslachte koeien en paarden moest er allemaal worden vervoerd. Dus hij kreeg twee paarden bespannen en zo geraakte alles op zijn plaats.

Maar het was ook hard werken. In de zomer was het niet zo erg maar in de winter, als het glad was, moesten de paarden scherp gezet ⁸. Tegen 4 uur in de morgen moest dat op zijn plaats. Zo hebben mijn ouders er samen 13 jaren gewerkt en gezorgd. Want ze hadden er een bloeiende zaak van gemaakt.

Hunne meesters waren Mijnheer Peeters en Josephine Straetmans. Die waren fier op hen.

Het was ongeveer 1895. Maar van liefde kwam trouwen. Ze trouwden in 1901. Het was er feestelijk, want moeders en vaders zusters en broeders van beide kanten mochten (voor velen de eerste maal) naar Brussel komen, en dat om te feesten. Hun meesters hadden geen moeite gespaard.

Daarna zijn ze samen naar Slozen gekomen, waar ons huis nog altijd staat.

Ons huis is van vroeger arm maar eerlijk, dat was het leven van mijn ouders. Ze hebben met moed en kommer en zorg de moeilijkste tijden doorsparteld. Zoals bij velen.

Maar ze hadden toch de moed om een liedje te zingen ondanks het vele werk, want het was allemaal met de handen, met de kruitwagen, met de mand, met de emmer of kar.

Ze kenden nog niet veel van het boerenwerk, maar ze volgden de raad van een goede gebuur en dan maar aan de slag met goede moed.

En zo ging het leven verder. Het leven begon voor mij op 15 april 1908. In 1909 kwam er nog een

⁸ Van speciale ijzers voorzien tegen het uitglijden

zoontje bij die heel jong overleed. Daarna volgde een meisje Louisa (° 1911) die naar Brussel is gaan wonen en reeds in 't jaar 1959 is overleden.

Het leven ging verder.

Ik ben opgegroeid onder de hoede van eene strenge vader en een goede bezorgde moeder. Samen hebben wij gewerkt en gespaard.

Wij hadden geen al te groot bedrijf in de Slozenstraat. Ons huis was ouderwets, maar we hebben het zeer goed onderhouden. Want we moesten alles vergroten. De schuur was te klein, en ook de stal, en het paard was te licht. In een woord den alaam⁹ moest dan ook worden vernieuwd.

Maar wij samen met ons drieën met moed en bekommernis en overleg werden wij welstellende burgers.

Ik, Annette, diende voor alle werk meestal op het veld en om overal te helpen, want gedurig hadden wij stielmannen in huis. Ik heb er allemaal veel van geleerd en onthouden.

Mijne moeder die ook goed hare plan kon trekken in alles en nog wat en daarbij was ze nog goed en kompasies¹⁰ voor iedereen zo als ze was.

Van de school weet ik niet veel te vertellen.

Met een pakje pensen en een kriekje voor de zusterkens mocht ik nen ganse dag thuis blijven, met pijn in mijn buik, maar om te werken.

En intussen was er veel werk gedaan, dus wij boerden goed vooruit.

De jaren gingen voorbij, toen werd ik bijna 18 jaar. Zo als iedereen ging ik ook al eens gaarne mee naar de kermis in ons dorpje Rossem. Onze geburen die gingen 's maandags, met allen getrouwde mensen en ook de cafébazen, zo met ne groep van 25 tot 30 mannen en vrouwen te samen.

Het was ontzettend plezant, in drie cafés stond er een orgel, waarvan de tonen 's anderendaags nog in uw oren klonken.

Er waren in dat klein Rossem nog 10 cafés met ne Jazz van 2 à 3 muzikanten. Dat werd op eenen avond allemaal bezocht tot in de vroege uurtjes.

Eens bij dat plezier geweest konden ze mij niet meer thuis houden.

Daarom deed ik dan al het mogelijke om door te werken. Dat ik terug zou kunnen mee gaan.

⁹ Werktuigen

Want ik had direct iemand in 't oog. Iemand van ons dorpje Rossem: ik vond hem zo lief en schoon. Hij sprak mij aan als lievelingsken.

Wij gingen dansen en dat kon hij goed. Dus de liefde begon zo stilaan op gang te komen. Zijn naam was Benoit. Hij was ouder dan ik maar geen bezwaar hoor.

Dus hadden wij elkaar zo lief, want twee jaar later kwam hij naar Slozen verkeren en al eens komen helpen. Tot dat onze trouwplannen werden gemaakt. Mijn moeder zegde altijd hij is van God gezonden, hij kon goed werken, toegeven en altijd kontent. Dat moest het zijn.

Hij kwam naar Slozen wonen want wij trouwden op 17 mei 1930. Benoit Meskens met Annette Stevens, beiden uit het dorpje Rossem. Witte broodsweken kenden we niet.

We stonden onder het gezag van vader Stevens en moeder Jeanneke.

Wij plantten nen boomgaard van 60 bomen. Wij begonnen legumen te planten, zoals wortelen, erwten, prei en witloof.

Twee maal per week trok Benoit naar Anderlecht naar de markt. Alles ging mee. Wij maakten alles klaar voor de markt.

*Annette Stevens met zoon Frans
in de tuin te Slozen (zomer 1937)*

Het was nog nen goeien tijd. Wij waren jong en onzen ouders konden goed mee werken.

We kwamen er bovenop. We kochten een stuk land en onderhielden heel goed het huis en bij al dat werken deed Benoiken nog verzekeringen. Met zijn fiets alleen des zondags moest hij tot ver buiten de gemeente.

¹⁰ Met mededogen, empatisch

Na een jaar kwam ons dochterken Elza in 1932, in 1935 volgde er een tweede meisje (Maria). Maar die is ons vroeg ontnomen. Dan volgde nen jongen Frans in 1937. En dan besloten we te stoppen.

Maar in 1940 brak den Wereldoorlog uit en we zorgden dat we bij de zegelbedeling waren. Want ieder werd op rantsoen gezet. Maar kleine kinderen kregen dubbel rantsoen. Allee vooruit we kregen er een tweede dochterken Maria bij in 1942 en 't jaar daarop in 1943 nen jongen Fons. We kregen dubbel brood, melk en suiker en nog veel andere dingen.

Den oorlog geraakte gedaan en in 1951 verloor ik mijne goede moeder. Het was een harde slag. Natuurlijk de wil van God. Van 8 personen waren er nog 7.

Mijn vader heb ik nog een tijdje mogen houden. Het was in 1966 dat hij overleed op zijn 92 jaar.

De kinderen waren in tussen groot en het ouderlijke huis uitgetrokken één na één en

goddank allen goed en welstellend. Ze hebben ons 10 kleinkinderen bezorgd en 17 achterkleinkinderen.

Ook hebben wij het groot geluk mogen beleven van ons 50 jaren huwelijk te vieren, Benoit en ik, Annette. Het was in 1980. Wij hebben er een reuzefeest kunnen van maken en beleven met al onze kinderen en kleinkinderen. Dank zij de goede regulatie van onze kinderen die alles tot in de puntjes hebben verzorgd.

Het feest ging door te Nerom bij Elza en thans burgemeester Frans Kerremans. Het was een onvergetelijk feest onder al onze familieleden.

Het onverwachte en pijnlijke noodlot heeft toegeslagen.

Onze goede Vader Benoit werd ziek. En op drie weken was hij er niet meer. Het was op 20 maart 1985 dat hij naar de Hemel is gegaan. Hij was 83 jaar. Nog 10 jaar te vroeg om zo nen goede mens te moeten missen.

*Ze heeft nog het moment beleefd dat ze stammoeder van vier generaties vrouwen in één lijn werd. Dat ogenblik werd in 1998 op deze foto vastgelegd: van links naar rechts haar dochter Maria Meskens, Annette Stevens zelf met haar achterkleindochter Yati (*20.01.1998) op haar schoot, en haar kleindochter Kristel Neuckens. Later heeft nog een andere achterkleindochter Yana de rij vervoegd.*

In het verleden verschenen links en rechts artikels over het erfgoed van deze gemeente en die dreigen soms in de vergetelheid te verzeilen. Daarom willen we ze nog eens onder de aandacht brengen. Uit respect (en ook wat omwille van de atmosfeer die ze uitstralen) brengen we ze letterlijk en in de oude spelling.

In dit nummer twee artikels uit "Eigen Schoon & De Brabander": het eerste van 1912 (blz. 128), het tweede van 1927 (blz 178 – 180). We kregen voor deze reproductie hun welwillende toestemming bij e-mail van 02.11.2016, waarvoor onze dank.

Opmerkenswaard is dat beide door Henri Van Dievoet (Meise 07.02.1841 – Meise 11.02.1917) geschreven werden, iemand die meer dan honderd jaar geleden regelmatig bijdragen voor ESB neerpende.

Hij was een telg uit een bekende lokale familie, een botanicus en hier ook burgemeester van 1891 tot 1904.

WEST-BRABANTSCHE SAGEN: DE VLIEGENDE FRAMASSONS

Henri Van Dievoet – Meisse

Het volksgeloof aan « framassons »¹ die al zingend en spelend door de lucht vliegen is in vele West-Brabantsche dorpen bekend.² Ziehier een paar verhalen opgeteekend uit den mond zelf van de «helden» die ze bijgewoond hebben.

«Toen ik nog als knecht op de Bieshoegt woonde, moesten wij eens, een andere knecht en ik, met den wagen naar Dendermonde rijden, in de maand Oktober. Als wij 's nachts om twee uren voorbij de Sint Rochuskapel te Wolverthem reden, hoorden wij opeens de "Framassons" al spelend afkomen gevlogen van Brusseghem. Ik zei tegen mijn kameraad: "Laat ons algauw op onzen buik in den wagen gaan neérliggen!". En wat geluk: juist als wij plat neérlagen vlogen de framassons al

spelend over ons, en zij roefelden nog niet hunne voeten tegen onzen rug, zoo laag zweefden zij!».

De oude zeeldraaier³ van Meisse vertelde het volgende: «Ik kwam eens op 'nen avond laat naar huis van Meisse en, gelijk ik voorbij den "Merten van Roy"⁴ stapte, hoorde ik de "Framassons" komen afgevlogen, al muziek spelend, over 't land. En zie ik had maar juist den tijd mij te laten neervallen op de kassei, want de "Framassons" vlogen zoo laag dat ze mij met hun voeten tot in de gracht sleepten waar ik een poos bewusteloos bleef liggen. Met denzelfden moment hoorde ik er een koppel roepen: "'t Is de oude zeeldraaier!" — een teeken dat er "van dees' kanten ook bij waren"».

VOLKSHUMOR OP WEST-BRABANTSCHE GEMEENTEN

Henri Van Dievoet – Meisse

De reeks die wij hierbeneden mede deelen werd opgeteekend te Meisse door wijlen Henri Van Dievoet, befaamd rozenkweker en gewezen burgemeester van Meisse, een man die zin had voor folklore en een onzer beste medewerkers van voor den oorlog. Deze bijdrage was de laatste die hij ons, enkele weken vóór 't uitbreken van den oorlog, toezond. Wij maken hiervan gaarne gebruik om hulde te brengen aan zijn nagedachtenis.

De spotnamen die Van Dievoet ons geeft moeten zeer oud zijn. Geen enkel dezer namen is bij De Raadt (Les sobriquets des Communes belges), noch bij De Cock en Teirlinck (Brabantsch Sagenboek) opgeteekend. Zij zijn eene plezante bijdrage voor de demographie onzer plattelandsche bevolking in vroegere jaren.

*
* *

¹ "framassons" = franc-maçons : vrijmetselaars.

² Vlg. de sagen 98 en 99 uit het Brabantsch Sagenboek (1 b. 117) van De Cock en Teirlinck, alsook de bibliographie aldaar.

³ Zeeldraaier = touwslager.

⁴ Een stuk land.

De *broodfretters* van **Bekkerzeel**: men verhaalt dat daar eertijds maar 12 huizen en 13 bakovens stonden.

De *afkloppers* van **Brussegem**: omwille der menigvuldige rammelingen die de vreemdelingen aldaar kregen.

De *opgeslagen broeken* van **Breendonk** en **Ramsdonk**: men zag overouds de menschen van deze dorpen over de Brusselbaan gaan met eene opgeslagen broek.

De *kraaischutters* van **Grimbergen**: omwille der menigvuldige steenkraaien — kouwkens — die op den toren wonen.

De *jongens van de vaart* van **Humbeek**: het dorp ligt op «de Brusselsche vaart».

De *neusmakers* van **Kapellen-op-den-Bosch**: de inwoners beweerden veel slimmer te zijn dan die der andere gemeenten.

De *koppigaards* van **Kobbegem**. De boeren waren er voortijds zeer stijf en wilden voor niemand plooiën.

Men verhaalt dat Baron d'Hooghvorst, die een man was van uitgenomen sterkte, aldaar op jacht was met Koning Leopold 1, en telkenmaal deze een haas op joeg, er een boer den haas afschoot. Leopold zegde «d'Hooghvorst wat een mensch is dat? Hij schiet de hazen af die ik opjaag». En d'Hooghvorst antwoordde «Sire, dat is een boer waar iedereen schrik van heeft, maar nu ga ik eens zien of hij somtijds geen schrik van mij zal hebben». d'Hooghvorst ging er op af, nam den boer het geweer uit de handen, en sloeg hem tot negenmaal toe tegen den grond. «Hoe hebt gij hem bevonden?» zei Leopold toen de baron terug kwam. «Sire, antwoordde d'Hooghvorst, wij zullen over dien onbeleefderik zwijgen, ik heb hem tot negenmaal toe tegen den grond gekletst en hij gaat er nog vandoor zonder mij goedendag te zeggen».

De *theepissers* van **Merchten**: omwille van hun bier dat men «Merchtenschen thee» noemde.

De *groeningen* van **Meisse**: wegens de menigvuldige bosschen die hier eertijds waren.

De *boschuilen* van **Meuzegem** en **Rossem**: om dezelfde reden.

De *vischfretters* van **Nieuwenrode**: voortijds was het hier kermis op den 15n Augustus, zelfs al was het een vrijdag; en dan was het traktaat in de huizen met abberdaan⁵ en stokvisch⁶ die men te Mechelen haalde.

De *beren* van **Ossel**: alzo genoemd omdat er vele inwoners in de week zat waren, wat men «beerloopen» noemt.

Er was eene herberg waar het berenboek rustte, en telkenmaal er iemand zat liep in de week moest hij dit boek komen teekenen.

De *groenvinken* van **Relegem**: van overouds was er aldaar eene familie die van stam tot stam vermaarde «groendoktoors»⁷ leverde.

De inwoners van **Strombeek** zijn de *lang zoppen*, omdat zij in hun spreken altijd eene letter bij de woorden voegen. «Een naald en een speld» wordt bij hen «n' nuillen en n' spellen».

De *knoddestokken* van **Steenhuffel**: omdat ieder Steenhuffelaar ging wandelen met een dikken knoddestok.

De *pandoeren* van **Wemmel**: omdat zij ouderwetsche manieren hadden.

De *profijtlijken* van **Wolverthem**: de oude Wolverthemnaars waren zeer terughoudend in spreken en doen.

De *waterratten* van **Willebroek** en van **Tisselt**: omwille van hun wonen bij de vaart.

De *zwierige slipdraaiers* van **Vilvoorde**: een Vilvoordenaar spreekt altijd van zijn stad of het eene was van eersten rang; het stadhuis, de groote kerk, de lange Meir, de Brusselsche, of Leuvensche of Mechelsche poort, die nooit bestaan hebben.

De *ontstuiimigen* van **Zellik**: een spreekwoord zegt «Colette, deuren en vensters toe, want de jongens van Zelik zijn daar».

⁵ Abberdaan: (van het Frans “labourdan”) gezouten kabeljauw.

⁶ Stokvisch = stokvis: gedroogde vis, meestal kabeljauw maar soms ook leng, lom, heek, koolvis of schelvis.

⁷ Groendoktoors = natuurgenezers (= in dit geval de plaatselijke familie Verbelen).

Gelegheidsvondst [aangebracht door Lode Verdoodt, waarvoor onze dank]: handgemaakte affiche op karton (A3-formaat) voor de beiaardconcerten in Meise, daterend eind jaren '1950 – begin jaren '1960; toen sommigen blijktbaar nog meenden dat het allemaal beter ook in het Frans en bij Brussel kon aangekondigd worden....

Een degelijke werking van onze VZW garanderen, het kost allemaal handenvol geld.

En het lidgeld alleen dekt deze kosten natuurlijk niet.

Daarom zijn we onze sponsors, die ons financieel en logistiek willen steunen, zeer erkentelijk.

Interesse om ons gezamenlijk erfgoed ook een hart onder de riem te steken?

Of gewoon te tonen dat je de doelstelling van onze kring een warm hart toedraagt?

Neem dan gerust contact op met ons via erfgoedberla@live.com

Als sponsor word je een heel jaar lang op onze website, in al onze publicaties en in al onze nieuwsbrieven en flyers vermeld. En die hebben momenteel een oplage hebben van meer dan **1300 emailadressen**.

Bijkomend worden er tot **300 papieren exemplaren** van dit alles bij vrije beroepen, rusthuizen, culturele centra, in het gemeentehuis en bibliotheek enz. verspreid.

Vanaf een sponsoring van € 100 is de sponsor vrij om een banner of een reclamebord op een van onze jaarlijkse evenementen te zetten. We vragen wel dat de sponsor dan zelf instaat voor de aanlevering en de plaatsing. En ter info: tijdens het jongste evenement - de opendeurdag van het "oud-gemeentehuis van Wolvertem" - waren er maar **liefst 600 bezoekers!**

Als kers op de taart kan bij sponsoring vanaf € 100 de opmaak gratis door onze graficus gedaan worden, wordt er ook een rechtstreekse doorklikmogelijkheid of QR naar jouw eigen website voorzien. Voor de kleinere kaders moet je zelf een in te scannen lay-out of een elektronische versie te bezorgen.

We leveren natuurlijk een betalingsattest af dat je voor inbreng in de algemene onkosten van jouw bedrijf kan gebruiken.

Jan, Dirk, Hedwig

Het Berla-sponsorteam.

**SPONSORS
GEZOCHT**

Bezoek onze Facebook pagina,
je vindt ze op <https://www.facebook.com/erfgoedberla>

facebook

M timaya

BROOD EN BANKETBAKKERIJ

Hoogstraat 87 - 1861 Wolvertem
02 310 55 68 - bartdenbakker@telenet.be

Van Ossel

Keukens, badkamermeubelen & inbouwkasten

Wilgenlaan 17 bus1
1861 Wolvertem (Meise)
Tel: 02/269.91.02
E-mail: van.ossel.keukens@telenet.be
www.vanosselkeukens.be

ilwa

*speciaalzaak sinds 1912
voor alcoholische dranken,
rookwaren en geurlampen*

HUIS WILLEMS

Sint-Amandstraat 9
1853 Strombeek-Bever
tel. 02.267.78.90

D en beiaard

TAVERNE - RESTAURANT

keuken open van 12u tot 22u - woensdag gesloten - open op feestdagen
Brusselsesteenweg 48 - 1860 Meise - 02 269 70 04

Banden Roelants

Merchtemsesteenweg 154

1861 Wolvertem (Meise)

Tel: +32 (0)2 269 11 99

Fax: +32 (0)2 269 62 11

E-mail: info@bandenroelants.be

Aanbevolen door
leasingmaatschappijen

personen- en vrachtwagenbanden | wieluitlijning | motor- en competitiebanden | batterijen | alu velgen

Berla

erfgoedkring vzw

Uw oude filmcassettes laten digitaliseren?

vespaman@live.be - 0478 73 25 70

POORTEN

- ONZE POORTEN
- KLASSIEKE SIERPOORTEN
- MODERNE SIERPOORTEN
- INDUSTRIËLE POORTEN
- AUTOMATISATIE POORTEN
- POORTOPENERS
- PARLOFOON EN VIDEOFOON
- SHOWROOMMODELLEN
- INBRAAKWERENDE POORTEN
- VACATURES

AFSLUITINGEN

- AFSLUITINGEN
- HEKKEN
- SIERHEKWERK
- SMEEDWERK

Poortcenter | Preenakker 15 | 1785 Merchtem | Tel: 052 33 75 60 | info@poortcenter.be

Mechelen. Hof van Palermo (15^e eeuw). Voormalige residentie van Jan II Carondelet, raadsheer van de Grote Raad van Mechelen. Project in uitvoering 2016.

- Bouwhistorisch onderzoek
- Materiaaltechnisch onderzoek
- Diagnostisch onderzoek
- Restauratiebestekken
- Waardestellingen
- Beheersplannen
- CHE rapporten
- Laboanalysen
- Georadar
- Dendrochronologie
- 3D scanning

Johan Grootaers

ERFGOEDEXPERTISE

Johan Grootaers Erfgoedexpertise comm. v.
Fonteinstraat 38, B-3050 Oud-Heverlee
www.johangrootaers-erfgoedexpertise.be
e-mail: monumentae@gmail.com • Tel. 0492 65 64 38

Meditation is not escaping from life, it is escaping into life O S H O

Uw KBC-Verzekeringsagent, altijd een stapje voor!
Welkom bij KBC Verzekeringen

Zakenkantoor Van Campenhout te Wolvertem

VEILINGLAAN 12 - 1861 WOLVERTEM
T.+ 32 2 269 33 02 - F.+ 32 2 269 06 06

wim.van.campenhout@verz.kbc.be

<https://www.kbcagent.be/zvc>

Wij helpen u graag

- ▶ Verzekeringen voor u als particulier
- ▶ Verzekeringen voor uw beroepsleven en voor ondernemingen

4 redenen om klant te zijn bij KBC

Kies de zichtrekening die het best bij je past

Van gratis tot heel veel extra's. Open nu online en je krijgt dadelijk je rekeningnummer.

Simuleer je hypothecaire lening

Bereken in 2 minuten hoeveel je woonkrediet of hypothecaire lening kost.

Advies nodig? Op kantoor en...bij je thuis

Advies nodig en geen tijd om naar je kantoor te gaan? Met (video) chat staan onze experts voor je klaar tot 22 uur en op zaterdag tot 17 uur!

Wat is KBC Mobile?

Dé referentie in de banksector. Al meer dan een 600.000 klanten gebruiken KBC Mobile voor hun banktransacties. Download KBC Mobile nu!

KBC BANK WOLVERTEM
STATIONSTRAAT 2A 1861 WOLVERTEM

Els Verbruggen, kantoordirecteur 02 272 45 10

Onze nieuwe openingstijden

maandag	9u00 - 12u30
dinsdag	9u00 - 12u30
woensdag	9u00 - 12u30
donderdag	9u00 - 12u30
vrijdag	9u00 - 12u30

Op afspraak

maandag	9u00 - 18u00
dinsdag	9u00 - 18u00
woensdag	9u00 - 18u00
donderdag	9u00 - 18u00
vrijdag	9u00 - 18u00

Advies op afstand (telefoon-mail-videochat) kan voor particuliere klanten ook via het Regionaal Adviescentrum:

Regionaal Adviescentrum Vlaams Brabant - elke werkdag van 8u tot 22u & elke zaterdag van 9u tot 17u

Tel.: 016 43 13 60 vlaams.brabant@kbc.be kbc.be/videochat